Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 237 (6.128) 1986 йил 15 октябрь, чоршанба Баҳоси 3 тийин

СИФАТ—ШУКУН ТАЛАБЛАРИ ДАРАЖАСИДА БЎЛСИН

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИДАН

«Тошкент оқшоми»да аввал хабар берилганидек, 11 октябрда Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг IV пленуми бўлиб ўтди. Пленум «КПСС XXVII съезди қарорлари асосида фан ва техника ютуқларини жорий этиш йўли билан маҳсулот сифатини тубдан яхшилаш юзасидан шаҳар партия ташкилотининг вазифалари ҳақида»ги масалани муҳокама этди. Бу хусусда Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Б. Ф. САТИН доклад қилди.

— Кейинги пайтларда, — деди Б. Ф. Сатин, — партия Марказий Комитети бу масалаларга ғоят катта эътибор бериб, уларни оғишмай ҳал этишда принципиал йўл тутмоқда.

Шу жиҳатдан олганда Тошкент саноатида ҳам муайян ишлар амалга оширилаяпти. «Малика», Чкалов номидаги авиация, «Қизил тонг», Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номидаги бирлашмаларида, ошхона ва бошқа мебеллар, «Ташсельмаш», «Ташэлектромаш» заводларида ишлаб чиқаришни ташкил этиш, юксак сифатли меҳнат учун иқтисодий ҳамда маънавий рағбатлантиришнинг янги шакллари аниқ мақсадни кўзлаган ҳолда излаб топилмоқда ва жорий қилинмоқда.

Ана шу корхоналарнинг партия комитетлари ва партия ташкилотларининг бюролари коллективларни қисқа муддат ичида сифатни яхшилаш учун курашга сафарбар эта олдилар, ишчилар ва инженер-техник ходимларнинг шахсий масъулиятини оширдилар. Маъмурият фаолиятини назорат қилувчи партия комиссиялари, халқ контроли группалари ва постлари бу йўналишда фаол ишламоқдалар. Социалистик мусобақа шартлари қайта кўриб чиқилди, уларда иш сифати асосий кўрсаткич қилиб қўйилди, «Ўз касбининг устаси», «Сифат аълочиси» унвонларини олиш учун маҳорат кўриклари ўтказилмоқда. Корхоналарнинг кўп нусхали газеталари, кўргазмали агитация воситалари фаолияти шу мавзуга қаратилди.

Буларнинг ҳаммаси умуман шаҳар бўйича сифат масаласида бирмунча ижобий силжишга эришиш имконини берди. Шаҳар саноати 1985 йилда олий сифат категориясига мансуб мол-маҳсулотлар ишлаб чиқариш планини бажармаган, ўсиш суръати 86,7 процентни ташкил этган бўлса, шу йилнинг тўққиз ойи якунларига биноан план 100,9 процент ўринлатилди, олий сифат категорияси бўйича ишлаб чиқариш суръати 113,8 процент бўлди.

Бироқ бу кўрсаткичларни арзирли даражада деб бўлмайди. Эришилган натижалар партия талабларига мутлақо жавоб бермаётир. Давлат сифат белгиси қўйилган маҳсулотларни тайёрлашга келганда шаҳар саноат корхоналарида аттестацияга тақдим этилиши лозим бўлган товарларнинг атиги 34,9 проценти (умумий ҳажмнинг 14,9 проценти) фахрли бешбурчак билан чиқарилмоқда. Куйбишев, Ленин, Собир Раҳимов районлари, шаҳардаги ҳар икки корхонадан бири ана шу соҳадаги топшириқни бажаришмаётир. «Средазкабель» (Р. М. Маҳкамов, А. В. Перишкин ўртоқлар), «Средазэлектроаппарат» (В. Б. Бобоев, А. М. Стражков ўртоқлар) ишлаб чиқариш бирлашмаларида, лак-бўёқ заводида бу планлар сурункасига тўлмай қолаяпти.

Айрим корхоналарнинг хўжалик раҳбарлари ва партия ташкилотларининг секретарлари олий сифат категорияси бўйича планлар белгиланганига қарамасдан бундай товарларни ишлаб чиқаришга киришмаганликларини алоҳида таъкидлаш керакки, улар партиявий виждон олдидаги бурчларини ҳис этадиган бўлсинлар. Бундайлар сафига «Узбекхлопкомаш» (Б. М. Турсунов, С. Г. Хўжаев ўртоқлар) бирлашмаси, «Геологоразведка» (Ҳ. Ш. Файзуллаев, П. Д. Пампур ўртоқлар) заводини киритиш мумкин.

Партиямизнинг қатъий кўрсатмаларига қарамасдан айрим корхоналарнинг раҳбарлари олий сифат категорияси бўйича маҳсулот ишлаб чиқаришни планлаштиришни тўхтатиб қўйганликлари мутлақо тушунарли эмас. «Средазэнергоцветмет» (Б. М. Киселев, В. И. Кузнецов ўртоқлар) бирлашмаси, «Промсвязь» (А. Б. Эйхер, Г. Я. Овчинников ўртоқлар), «Подъёмник» (Е. И. Чуприн, В. А. Борисова ўртоқлар), рўзғор электр асбоблари (Д. М. Нек, Н. А. Баратова ўртоқлар) заводларида худди ана шундай яроқсиз йўл тутилмоқда.

Мамлакат индустрияси электрон саноати корхоналаридан янги, ғоят мукаммал ва чидамли маҳсулот кутаётган бир пайтда электрон-техника заводи (У. У. Умаров, У. Р. Худойберганов ўртоқлар) олий сифат категориясидаги маҳсулотларни тайёрлаш ҳажмини 1985 йилдаги 14,8 процентдан 4 процентга камайтириб юборди, «Миконд» (Ҳ. Н. Тожиев, Ш. У. Саидов ўртоқлар) заводи ана шу соҳада эришган ютуғини ҳам бой берди ва бундай товарларни умуман ишлаб чиқармаётир.

Булар — статистика маълумотлари. Ҳақиқий аҳвол эса янада ачинарли.

Шаҳардаги корхоналарда тайёрланаётган машинасозлик маҳсулотларининг деярли ҳаммаси пишиқ-пухталиги, узоқ вақт давомида хизмат қилиши, кўриниши жиҳатидан халқаро стандартлар талабларига жавоб бермайди. «Ташсельмаш» заводининг пахта териш машиналари асосий хусусиятлари бўйича агротехникавий эҳтиёжларни қондирмаяпти. «Ташхимсельмаш» заводида ишлаб чиқарилаётган чанглагич-пуркагичлар ҳақида ҳам шу фикрни айтиш мумкин. Тошкент экскаватор, «Компрессор», «Подъёмник» заводларининг ишида ҳам камчиликлар кўп. Ишлатилиши мураккаблиги, нархи қимматлиги сабабли «Узбексельмаш» бирлашмаси тайёрлаётган электрон кузатув ускунали универсал сеялкаларни олишдан қишлоқ хўжалиги ходимлари бош тортмоқдалар.

Ҳозирги аҳволни бўяббежаб ўтирмасдан шуни айтиш керакки, шаҳар корхоналарида тайёрланаётган озиқ-овқат маҳсулотлари, халқ истеъмоли товарларининг сифат даражаси ниҳоятда пастлигича қолмоқда. Бу мол-маҳсулотларнинг ҳар иккитасидан бири текшириб кўрилганда стандартга мос келмаслиги аниқланди.

Шу йилда ёғ-мой комбинатида текшириб кўрилган маҳсулотнинг 23 проценти, 2-дон маҳсулотлари комбинатида 69 проценти, «Ўртоқ» кондитерлик фабрикасида 80 проценти, «Ташкентхлеб» бирлашмасига қарашли 2 ва 3-заводларда 100 проценти бракка чиқарилди. Тошкент сут комбинати маҳсулотининг ёғлилиги паст, аччиқлиги юқори даражада, унинг фақат 49 проценти махсус идишларда етказиб берилмоқда.

Онда-сонда ўтказиладиган текширишлар жараёнида ана шундай нуқсонлар аниқланган экан, бу иш билан ҳар кун шуғулланиладиган бўлса қандай манзара рўй беришини тасаввур этиш қийин эмас.

Хўжалик раҳбарлари бундай аҳволдан уялишлари, уларнинг виждони қийналиши керак. Ахир, ишни шу даражагача етказиш мумкинми! Партия ташкилотлари бу ҳол билан қандай муроса қилишаётган экан?

Ишга нисбатан бунақа муносабатни кўрганда мунтазам равишда брак ва сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқарувчиларга Жиноят Кодексининг бунга доир махсус моддаси мавжудлигини эслатиш керак. Шаҳар прокурори Г. П. Филиппенковнинг эътибори ана шу масалага қайта-қайта қаратилганига қарамасдан у танқиддан тегишли хулоса чиқармаётир.

Бу соҳада тартиб ўрнатиш бўйича шаҳар халқ контроли комитети (ўртоқ Ҳ. К. Камолов) ҳам ташвиш чекишни ўзига эп кўрмаяпти.

Шаҳардаги енгил саноат корхоналарида рўй бераётган аҳвол ҳам бундан қолишмайди.

Кейинги ўн икки ой мобайнида Тошкент тўқимачилик комбинати, кўн-мўйна заводи, кўн-галантерея ва спорт товарлари бирлашмаси, тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида маҳсулот сифати бузилаётгани хусусида қайта-қайта ҳужжатлар тўлдирилди, сифатсиз маҳсулот пландан чиқариб ташланди. Чинни заводида, тажриба-пиллакашлик фабрикасида, бош кийимлари корхонасида ҳам ана шундай ҳоллар рўй бермоқда. 1 ва 2-пойафзал фабрикаларида сифат кўрсаткичлари яхшиланмаётир, ҳар уч жуфт пойафзалнинг бир жуфти бракка чиқарилмоқда ҳамда қайта тайёрлаш учун савдо ташкилотлари томонидан корхоналарга жўнатилмоқда.

Буни қарангки, ишнинг аҳволини тузатиш, чиқарилаётган пойафзал сифатини яхшилаш юзасидан аниқ мақсадни кўзлаган ҳолда чора-тадбирлар кўриш ўрнига 1-пойафзал фабрикаси раҳбарлари қўшиб ёзиш йўлига ўтиб олдилар.

Сизларга маълумки, шаҳар партия комитети бюроси бу масалада принципиал тарзда тегишли хулосага келди. Аммо партия ташкилоти (ўртоқ А. Шарипов) қаерда эди, рўй берган манзарани «Узкожобувьпром» республика саноат бирлашмаси раҳбарлари билишмасмиди, ахир, айнан шу идоранинг назоратсизлиги оқибатида пойафзалчилар кўзбўямачилик билан шуғулланишганди-ку, деган саволлар туғилади. Бу масалада Фрунзе район партия комитети (ўртоқ С. А. Хўжаева)нинг принципиаллиги мутлақо сезилмайди.

Ишлаб чиқарилаётган мебеллар сифатига ҳам жиддий эътирозлар билдирилмоқда. «Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмаси тайёрлаётган маҳсулотни соттирмаслик ҳақида давлат стандарти органлари ўтган йили тўрт марта, жорий йилда эса икки марта ҳужжат тўлдирдилар. Мазкур тармоққа қарашли бошқа корхоналарга нисбатан ҳам ана шундай таъқиқлаш чоралари кўрилди.

«Узбекпроектмебель» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида аҳвол шу даражага етдики, брак қилинган гарнитур қайтариб юборилгач, поток линиясидан уни алмаштирадиган бошқа нусхани топишолмади. Оқибатда эса тажриба цехида бу мебелни алоҳида ясашга тўғри келди. Тармоқда илмий-техника тараққиёти ютуқларини, илғор технологияни қўллашга мутасадди бўлган корхонада шундай нохуш манзара рўй берганини мутлақо кечириш мумкин эмас.

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети маҳаллий саноат бошқармасига (З. А. Акбаров, З. К. Туропова ўртоқлар) қарашли корхоналар маҳсулотининг сифати, ташқи кўриниши умуман талабга жавоб бермайди, улар мешчанларча ҳаёт кечирадиганларга мўлжаллаб чиқарилганга ўхшайди.

Бугунги кунда магазинларда, омборларда, базаларда харидорлар дидига мос келмайдиган бир неча ўн миллион сўмлик маҳсулот, жумладан мебеллар, биллур идишлар, пойафзаллар, кийим-кечак босилиб ётибди.

Саноат эстетикаси бўйича мутахассис рассомлар шаънига ҳам жиддий эътироз билдириш керак. Чунки яхшигина тайёрланаётган товарлар савдога мутлақо кўримсиз тарзда чиқарилаётирки, уни кўрган харидор чўчиб тушиши мумкин. Магазинга кирсангиз мазалигина шарбат уч литрли шиша идишга солинганига, унга ёпиштирилган кўримсиз ёрлиққа, макарон қутиси ғижимланиб кетганига, рангсиз-туссиз пластикадан ясалган флакон идишларга, ҳиссуйғу қўзғатмайдиган болалар ўйинчоқларига ва хоказоларга назарингиз тушади. Машинасозлик корхоналарида тайёрланаётган маҳсулотнинг тажриба нусхаларидан ҳам дидсизлик, пала-партишлик бўёғи анқиб туради.

Кўраяпсизки, ўртоқлар, шаҳар халқ хўжалигининг деярли бирор тармоғида ҳам нафақат юксак, ҳатто яхшироқ, сифати билан қувонтирадиган корхонани топиш мумкин эмас. Иллат аввало шундаки, кўпгина хўжалик раҳбарлари ва партия ташкилотлари секретарларининг онгида сифат муаммоси бўйича туб ўзгариш сезилмаётир.

Раҳбарлар, партия комитетларининг секретарлари билан ўтказилган суҳбатлар жараёнида, шаҳар ва район партия комитетларининг бюро мажлисларида уларнинг ҳисоботлари тингланганда бу тоифадаги ўртоқлар маҳсулот сифатининг аҳволини кўнгилдагидек қилиб кўрсатишга уринадилар, эскича фикрлаган ҳолда «унчалик ҳам ёмон эмас-ку» дея хотиржамлантирмоқчи бўладилар. Йўқ, ёмон! Ана шу хотиржамликнинг ўзи, партия талабини тушунмасликнинг ўзи жуда ҳам ёмон!

Сифатни яхшилаш масаласида эскиликдан воз кечолмаслик, чапдастлик билан чаққон ишлай олмаслик фаолиятимизга бунчалик сингиб кетганининг сабаби нимада?

Бу саволнинг жавоби оддий: партия интизоми, талабчанлик мутлақо унутилмоқда.

Ўз-ўзини танқид нуқтаи назаридан айтиш керакки, шаҳар партия комитети, унинг бюроси бу муаммони ҳал этишга кўпинча юзаки қарамоқда, коллективлар ишини баҳолашга сифат кўрсаткичларини алоҳида ҳисобга олиб эмас, умумий тарзда ёндашмоқда, коллективларда ижодий изланиш муҳити ҳукм сураётирми ёки турғунлик рўй бераётирми, қайси бирини қўллаб-қувватлаш керак, қайси бири ўз фаолиятсизлигини сабаб-баҳоналар билан хас-пўшламоқда — бу масалалар эътибордан четда қолаётир.

(Давоми 2, 3-бетларда).

Замондошимиз

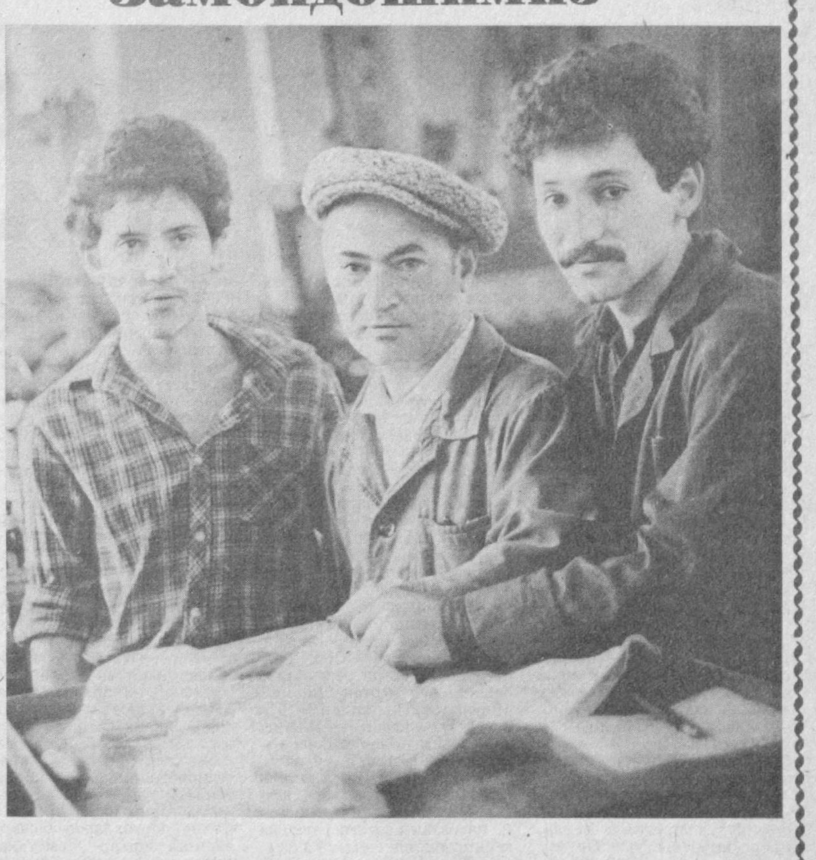

СУЛОЛА

«Мамлакат олимлардан, конструкторлардан, инженерлардан меҳнат унумдорлигигини тубдан ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, ресурсларни тежаш имконини берадиган янги-янги ихтиролар ва кашфиётларни, илғор лойиҳа ечимлари ва конструкторлик ишланмаларини кутмоқда. Фан ва ишлаб чиқариш ходимларининг биргаликдаги куч-ғайратлари билан фан-техника тафаккури илғор ютуқларини практикага тезроқ жорий этайлик» — КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномасидаги ана шу даъваткор сўзлар шаҳримиздаги химия саноати қадоқлаш ва ўраш ускуналари тажриба-конструкторлик бюроси коллективи учун ҳаракат программаси бўлиб қолган. Бюро коллективи бутун куч-ғайратини ана шу улкан вазифани амалга оширишга сафарбар этмоқда. Бунда ижодий фикр эгалари — инженер ва конструкторлар, новатор ишчиларнинг ҳиссаси салмоқли бўлмоқда.

Собир Нурматович Нурматов мазкур тажриба-конструкторлик бюросида 1971 йилдан бери меҳнат қилиб келади. Кўп йиллар шаҳримиздаги машинасозлик корхонасида ишлаган С. Нурматов фрезерчилик касбини ипидан-игнасигача ўзлаштириб олган. Шунинг учун ҳам энг мураккаб деталларга сайқал бериш унга ишониб топширилади. Тажриба-синов цехининг новатор ишчиси кўксини безаб турган орден ва медаллар эса унинг қўлга киритаётган ютуқларидан далолат беради. Моҳир фрезерчи тўққизинчи беш йилликда Қизил Байроқ ордени, ўнинчи беш йилликда Ҳурмат белгиси ордени, ўтган беш йилликда эса III даражали Меҳнат Шуҳрати ордени билан тақдирланган, «Шавкатли меҳнати учун» медали ҳам бор.

Ҳозир унинг ўғиллари Владимир ва Александр ҳам у билан ёнма-ён асбобсоз-слесарь бўлиб ишлашяпти. КПСС аъзоси С. Нурматов фарзандлари ҳам ҳақиқий ишчи, ўз касбининг устаси бўлиб етишишади, деб умид қилади.

СУРАТДА: С. Нурматов фарзандлари Владимир ва Александр билан.

Т. Каримов фотоси.

ПАХТАКОРГА МАДАДКОРМИЗ

МАДАНИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШМОҚДА

Коммунистик районидаги «Ўзбекистон» колхозининг учинчи бригадаси дала шийпонида театрлаштирилган томоша кўрсатилди. Пойтахтдаги икки театр — А. Навоий номли опера ва балет ҳамда Ҳамза номли драма театрининг артистлари пахтакорларга ўз санъатларини намойиш этдилар.

Пахтакорлар СССР халқ артисти Сора Эшонтўраева ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Тешабой Мўминовни қадрдон дўст сифатида кутиб олдилар. Улар Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг «Бой ила хизматчи» спектаклидан парчалар кўрсатишди. СССР халқ артисти Зикир Муҳаммаджонов ва Ўзбекистон ССР халқ артисти Яйра Абдуллаева драмалардан монологлар ўқиб бердилар. Халқ ашулалари ва рақслари ижро этилганида Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Абдулла Бозоров, актёрлардан Мақсадхон Қурбонова, Сайёра Мусаева ва Баҳодир Турсуметов билан биргаликда хўжалик меҳнаткашлари уларга жўр бўлиб, рақсга тушдилар.

Артистлар «оқ олтин» мавсумида дала меҳнаткашларига хизмат қилаётган агитпоезд бригадаларининг доимий қатнашчиларидирлар.

(ЎзТАГ).

„ОҚ ОЛТИН" — ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 14 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун— мавсум бошидан буён.

Фарғона	1,84	79,17
Тошкент	1,99	73,45
Сирдарё	2,03	63,28
Наманган	2,72	62,05
ҚҚАССР	1,59	60,98
Сурхондарё	2,46	60,72
Хоразм	1,43	58,81
Бухоро	1,07	57,58
Жиззах	0,86	47,57
Самарқанд	1,45	45,84
Андижон	2,00	44,58
Навоий	1,07	37,13
Қашқадарё	1,13	35,88
Республика бўйича:	1,70	56,37

ОНА-ВАТАН МАДҲИ

А. В. Луначарский номидаги маданият уйида Улуғ Октябрь революциясига бағишлаб «Мен Совет Иттифоқи граждaниман» кечаси ўтказилди. Унда Куйбишев райони бир қатор маҳаллаларининг Улуғ Ватан уруши қатнашчилари иштирок этдилар. Маданият уйи ифодали ўқиш устаси Александр Чеботарев Маяковскийнинг «Совет паспорти» шеърини ёддан айтиб берди. Сўнг «Гулшан» ўзбек халқ ашула ва рақс ҳамда эстрада ансамбллари артистлари қўшиқлари билан йиғилганларни мамнун этдилар.

О. МАҲМАЮСУПОВ.

ҚИШГА ТАХТ ЭМАС

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетида

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети ҳузуридаги санитария ободончилиги бўйича штаб мактабгача болалар муассасалари ва мактабларнинг қишга тайёргарлигини кўриб чиқди.

Сентябрь ойи охирлари ва октябрь ойи бошларида шаҳар санитария-эпидемиология станцияси, «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари редакцияси шаҳар районларининг қишга тайёргарлигини текширдилар. Болалар комбинатларида, мактабларда камчиликлар айниқса кўплиги аниқланди. Белгиланган муддатда санитария-техника жиҳозларини, синфларни, овқатланиш залларини ремонт қилиш ишлари тугалланмаган экан.

Штаб мажлисида район халқ маорифи бўлимларининг ана шу ишга масъулиятсизларча муносабатда бўлишаётгани таъкидланди. Ёз бўйи планлар ва графиклар муҳокама қилиниб, бирорта ҳам амалий чора кўрилмабди. Натижада ўнлаб мактаблар совуқ кунларга тахт қилинмаган.

Айниқса Куйбишев районидаги 142-мактабдаги аҳвол кўнгилсиздир. Ана шу мактабда йилдан-йилга кўплаб масалалар ҳал этилмай қолмоқда. Мана сўнгги текширув натижалари — узайтирилган кун группаларида нормал шароитлар яратилмаган, инженерлик коммуникацияларини алмаштириш лозим, синфларда қўл ювиладиган жиҳозлар йўқ, спорт зали ўқув йилига тайёрланмаган. Санитария назорати органларининг кўрсатмаларини мунтазам бажармаганлиги учун штаб қарори билан 142-мактаб директори М. Газиянцга қаттиқ виговор эълон қилиниб, унга икки ҳафта мобайнида камчиликларни тузатиш таклиф этилди.

Райондаги бошқа ўрта ўқув муассасаларида ҳам кўпгина етишмовчиликлар бор. 248-мактабда дераза ромларига ойна солинмаган, водопровод ва канализация, иситиш системалари ремонти эндигина бошланди. 44, 62, 106, 229, 236-мактабларда, 244, 341, 365, 382, 387, 540-болалар комбинатларида қишга тайёргарлик планлари барбод бўлган. Назоратни бўшаштириб юборганлиги ва белгиланган тадбирларни ўз вақтида бажармаганлиги учун Куйбишев район халқ маорифи бўлимининг мудири вазифасини бажарувчи Т. Нурмуҳамедовга камчиликлар кўрсатиб ўтилди.

Ленин районидаги 458-болалар ясли-боғчасида ҳам совуқ кунларни ташвишланиб кутишяпти. Чунки бу ерда планлаштирилган капитал ремонти ўрнига электр ёритиш жиҳозлари қисман ремонт қилинган холос. Водопровод ва канализация қувурлари шикастланган, том, иситиш системаси ремонтга муҳтож. 194-болалар боғчасида иссиқ сув таъминоти қувурларини янгилаш лозим, 423 ва 432-болалар боғчаларида капитал ремонти 1 октябрдагина бошланган.

Санитария ободончилиги бўйича шаҳар штабининг мажлисида район халқ маорифи бўлимларининг раҳбарларига камчиликларни қисқа муддатларда бартараф этиш, мактаб ва мактабгача болалар муассасаларини қишга тайёрлаш ишларини тезда тугатиш учун барча зарур чораларни кўриш топширилди.

БИЛДИРИШ

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети маълум қиладики, ўн тўққизинчи чақириқ халқ депутатлари Тошкент шаҳар Советининг саккизинчи сессияси 1986 йил 18 октябрда соат 11.00 да Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг мажлислар залида (Ўзбекистон проспекти, 9-уй) очилади.

Депутатлар шу ернинг ўзида соат 10.00 дан рўйхатга олинади.

Тошкент шаҳар Советининг партия группаси ўз ишини соат 9 дан 30 минут ўтганда бошлайди.

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети.

ХАЗОНЛАР НЕГА ЁҚИЛЯПТИ?

Шаҳар хўжалиги мавзуида

Шаҳримиз куз фаслида ўзига хос чирой касб этади. Дарахтларнинг олтинранг либоси кўчаларга, майдонларга ва хиёбонларга такрорланмас қиёфа бахш этади. Шу кунларда очиқ ҳавода сайр этиш, табиат чиройига маҳлиё бўлиш кишига ором бахш этади. Бироқ айрим кунларда оқшом чоғи Тошкент узра аччиқ тутун ёйилмоқда. Бундай пайтда куз манзараси хиралашмоқда...

Бунинг сабаби нимада? Бу пайтда тўкилган хазонни ёқаётган бўлишади. Афсуски, ҳар йили октябрь ойида атмосфера ҳавосини ифлослантириб бурқсиётган гулханларни кўриш мумкин. Бундай пайтда деразани зичлаб беркитиб, хонанишин бўлиб ўтиришга тўғри келади.

Атмосферани ифлослантираётган айбдор ким?

— Булар кўп ҳолларда фаррошлар, — дея жавоб қилади Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети ички ишлар бошқармаси санитария милициясининг командири А. Ҳайдаралиев — Улар тўкилган хазонни, ахлатни ўз вақтида йиғиштириб олишлари ва олдиндан белгиланган жойларга тўплашлари шарт. Бироқ, улардан баъзилари ўзларини уринтириб ўтирмай, хазонни ёқиб юборишади. Бизнинг ходимларимиз фақат октябрнинг бошидан бери ана шундай ўнлаб қоидабузарларни ушлашди. Фрунзе район ободонлаштириш бошқармаси фаррошлари О. Саидорипова, Б. Норбўтаевалар Шота Руставели кўчасида гулхан ёқишди. Ҳамза район ободонлаштириш бошқармаси фаррошлар бригадири О. Усмонов хазон ёққач, оддий ходимлар ҳақида нима ҳам дейиш мумкин? Ленин районидаги фаррошлар И. Деҳқонова ва Х. Зиява, Чилонзордан М. Ҳамидова амалдаги қоидалар билан ҳисоблашишни исташмаяпти.

Аҳоли ҳам ҳаво ифлосланишига ҳисса қўшмоқда. Улар орасида Ш. Муҳамедов (Уйғур кўчаси, 497-уй), Ш. Убайдуллаев (Низомий кўчаси, 20-уй), Е. Глухова (Станиславский кўчаси, 6-уй), Н. Ҳолмуҳамедов (Низомий кўчаси, 17-уй)лар бор.

— Шу йил бошидан бери хазонни, ахлатни, бошқа чиқиндиларни ёқиб юборгани учун 430 киши маъмурий жавобгарликка тортилди, — дея сўзида давом этди А. Ҳайдаралиев. — Шунга қарамай қоидабузарларнинг сони камаймаяпти.

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Советининг «Тошкент шаҳрида жамоат тартиби, ободонлаштириш ва санитария қоидалари тўғрисида»ги қарорининг VII бўлимида шундай дейилади: «Хазонрезги пайтда тўкилган баргларни ўз вақтида йиғиштириб олиш керак. Тўкилган барглар махсус ажратилган участкаларга чиқариб ташланади ёки далаларга ўғит учун етказиб берилади... Ушбу бўлимда белгиланган талабларни бузган раҳбар шахсларга халқ депутатлари район Советлари ижроия комитетлари қошидаги маъмурий комиссиялар томонидан огоҳлантириш берилади ёки 50 сўмгача жарима солинади, бошқа шахслар ва гражданларга огоҳлантириш берилади ёки 10 сўмгача жарима солинади».

Ҳозир гулхан ишқибозларига қарши курашни кучайтирмоқ зарур. Фақат милиция ходимларигина эмас, балки турар жой ташкилотларининг коллективлари, уй комитетлари, маҳалла комиссиялари курашмоқлари даркор. Чунки шаҳар узра ёйилган тутун барча тошкентликларга баб-баравар зарарлидир.

— Тутун одамлар соғлиғига қандай зарар етказади?

Биз ушбу савол билан шаҳар санитария-эпидемиология станцияси бош врачи вазифасини бажарувчи А. Михайлюкка мурожаат этдик.

— Ёқилган хазон тутуни барчага зарарли. Айниқса, юқори нафас йўллари сурункали касал кишилар бундан озор чекишади.

Шаҳар узра тутун ёйилишида район ободонлаштириш бошқармаларининг раҳбарлари айбдордирлар. Улар қоидабузар фаррошларга панжа орасидан қарашяпти ва «Автодормехбаза» трести тўпланган хазонни ўз вақтида ташиб кетмаяпти. Шаҳар тозалиги учун жавобгар барча ташкилотлар ушбу муҳим масалага тўла масъулият билан ёндошмоқлари керак.

А. ХАТАМОВ.

СИФАТ-ШУ КУН ТАЛАБЛАРИ ДАРАЖАСИДА БЎЛСИН

(Давоми. Боши 1-бетда)

Айрим партия ташкилотлари қайта қуришга киришишни умуман истамаётирлар. Шаҳар партия комитети бюроси шу йил июнь ойида озиқ-овқат саноати корхоналари бошланғич партия ташкилотларининг маҳсулот сифатини яхшилаш юзасидан олиб бораётган ишлари ҳақидаги масалани муҳокама этиб, уларнинг фаолиятида номуносиб ҳолатлар, жиддий камчиликлар рўй бераётганини принципиал тарзда баҳолади, бу соҳада тегишли тартиб ўрнатишни талаб қилди.

Ана шу партия ташкилотлари шаҳар партия комитети қарорига эътиборсиз қарадилар дейиш мумкин эмас, албатта. Бироқ уларнинг кўпчилигида, масалан «Ташкентхлеб» бирлашмасида бу масалани партком ва партбюро мажлисларида кўриб чиқишдан нарига ўтилмади.

Биз техник назорат хизматини яхшилаш билан жиддий шуғулланишимиз керак. Қаердаки бунга эътибор берилмаётган бўлса, ўша жойда сифатни сезиларли даражада яхшилашга умид боғлаш ярамайди.

Шаҳар корхоналарида техник назорат хизматининг кадрлар билан таъминланиши 60—80 процентни ташкил этади, холос. Шунинг учун ҳам кечки ва тунги сменаларда ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифати умуман назорат қилинмаётир, операциялар жараёнида эса текшириш ишлари бўшаштириб юборилган.

Техник назорат бўлимлари ходимларининг бор-йўғи 35 проценти олий ва ўрта махсус маълумотли, қолганлари эса музикачилар, врачлар, ўқитувчилар, агрономлар ва бошқа касб эгаларидан иборат эканлигини, уларни қайта тайёрлаш, ўқитиш пала-партиш уюштирилаётгани ёки умуман бу иш ўтказилмаётганини ҳисобга оладиган бўлсак, контроль тўғрисида ҳатто сўз юритиш мумкин эмас. Ана шу соҳада ишловчилар фан-техника тараққиёти шароитларида ўртага қўйилаётган талабларга сира жавоб беришмайди.

Айрим жойларда хўжалик раҳбарлари техник назорат хизмати мутахассисларига ўз ҳукмларини ўтказмоқчи, маҳсулотни белгиланган даражадан чекинган ҳолда қабул қилишга мажбур этмоқчи бўлаётирлар.

«Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмасида, Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигига қарашли тикувчилик бирлашмасида техник назорат бўлимлари ҳузурида мустақил цех партия ташкилотлари тузилмаганлигини, бу уюшмаларда ишловчи коммунистлар ўзлари назорат қиладиган цехлардаги партия ташкилоти ҳисобида турганликларини тўғри деб бўлмайди.

Партия комитетлари ва бюролари ана шу бўғинларда партиявий таъсирни сезиларли даражада оширишлари, уларни коммунистлар ҳисобига мустаҳкамлашлари, бу тоифадаги партия аъзоларини мустақил цех партия ташкилотларига бирлаштиришлари, кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйишни мунтазам назорат остига олишлари керак.

Ўлчов хизмати даражасини, унинг ускуна-жиҳозлар билан таъминланишини анча яхшилаш талаб этилади. Кейинги бир ярим йил мобайнидагина ўлчов методикасига риоя қилинмаганлиги, ўлчов воситалари мукаммал эмаслиги сабабли давлат стандарти органлари шаҳар корхоналарида ишлаб чиқариш лабораторияларидан 40 тасини, жумладан тажриба-механика, экскаватор ремонти, «Ташкентмрамор», «Главташкентстрой»нинг 3-йирик панелли уйсозлик заводлари, металлни қайта ишлаш бирлашмаси, бадиий буюмлар фабрикаси, тўқимачилик комбинатининг бўяш фабрикаси ва бошқа корхоналарнинг лабораториясини аттестацияда яроқсиз деб топдилар.

Енгил, маҳаллий, мебель саноатига қарашли кўпгина корхоналар техник назорат воситалари билан етарли таъминланмаган.

Шаҳардаги ўн икки коллективда маҳсулотни давлат тасарруфига қабул қилиб олиш янги системаси партия комитетларининг, бошланғич партия ташкилотларининг алоҳида эътиборига лойиқдир.

Умуман ҳозир бу соҳадаги ишларимиз аҳволи қандай? Очиғини айтиш керак: «Қизил тонг» бирлашмасида анча мукаммал, «Таштекстильмаш» заводида бирмунча ташкилий тадбирлар комплекси амалга оширилди. Қолган 10 та корхонада эса кадрлар танланган эмас, белгиланган чоралар ижро этилмаяпти, партия ташкилотлари бу ишларни назорат остига олишмаган.

Шунга эришмоқ зарурки, маҳсулотни давлат ихтиёрига ўтказишнинг янги тартибини қўлланишда сифатни бошқариш комплекс системасини жорий этишдаги аҳволга тушиб қолмайлик.

Маҳсулот сифатини бошқаришнинг комплекс системаси қўлланилаётгани ва у ижобий самара бераётгани хусусида кўп гап-сўз юритилаётган, бу ҳақда ёзма маълумотлар тақдим этилаётган корхоналарда сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқаришга чек қўйилмаган, «Средазкабель», «Узбекхлопкомаш», «Учқун» бирлашмаларида, «Геологоразведка», «Ташавтоматика» заводларида, «Ўртоқ», «Химчистка» фабрикаларида расмиятчилик ҳукм сураётган экан, умуман комплекс система тўғрисида фикр юритиш мумкинми?!

Сифат муаммоларига жиддий ёндашишда СССР Давлат стандартлари республика бошқармаси (ўртоқ М. М. Мирсоатов) принципиал йўл тутмаётганлигини таъкидлаш лозим. Мазкур бошқарма коммунистлари ўзларига берилган ҳуқуқдан етарли фойдаланмаётирлар, давлат интизомини бузувчиларга нисбатан асоссиз равишда келишувчилик қилмоқдалар, корхоналарнинг техник назорат хизмати ходимларидан ажралган ҳолда иш тутмоқдалар.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг товарлар сифати бўйича давлат инспекцияси ҳам сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқарилишининг олдини олишда етарли жонбозлик кўрсатмаяпти.

КПСС Марказий Комитети июнь (1985 йил) Пленумида таъкидланганидек, ишлаб чиқаришнинг техникавий даражаси ва сифати ечимлар савиясига бевосита боғлиқ. Шундай экан, биз ташкилий-сиёсий ишларимиз қирраларини олимлар, конструкторлар, лойиҳаловчилар ижодий маҳсули жаҳон стандартларидан ошиб тушадиган товарлар ишлаб чиқарилишини таъминлашига йўналтиришимиз зарур. Афсуски, ҳозирча бунга эришолмаяпмиз. Эскириб қолган инженерлик ечимларини ҳадеб бошқа шаклларга солиш сингари яроқсиз ҳолга барҳам берилгани йўқ.

Партия ташкилотларининг пассив йўл тутганликлари, хўжалик раҳбарларининг фаолиятсизликлари оқибатида пахта тозалиш бўйича давлат махсус конструкторлик бюроси (Г. П. Нестеров, Г. А. Ядришникова ўртоқлар) коллективи принципиал жиҳатдан янги машиналарни ишлаб чиқиш билан узоқ вақт давомида шуғулланмади, ҳозир ҳам келажакда ишлатиладиган пахта тозалаш техникасини вужудга келтириш ҳамда такомиллаштириш плани мавжуд эмас. Бунинг натижасида «Узбекхлопкомаш» бирлашмаси бундан 10—15 йил муқаддам ишлаб чиқилган техника воситаларини тайёрлашга мажбур бўлмоқда.

Пахтачилик учун машиналар давлат махсус конструкторлик бюроси (П. М. Мирзааҳмедов, А. Я. Орифжонов ўртоқлар) эски конструкциядаги машиналар ишлаб чиқаришни сон жиҳатидан кўпайтириш билангина шуғулланмоқда, тайёр ечимлар мавжуд бўлганида ҳам уларни қўллана олмаётир, чунки белгиланаётган планларда ишлаб чиқариш ва синов базасини ривожлантириш тадбирлари кўзда тутилмаяпти.

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигининг марказий лойиҳалаш-конструкторлик технология бюроси коллективи кўп вақтдан буён ижодий маҳсулдорликдан маҳрум бўлиб қолмоқда. У тақдим этаётган ишларнинг 70 процентдан зиёдроғи министрлик учун методик қўлланмалар, турли-туман чизмалар тайёрлаш, тажрибани оммалаштиришдангина иборат. Ана шу ишлар учун ҳар йили 2 миллион сўмдан ортиқ маблағ сарфланмоқда.

Республика кийим-кечак, пойафзал, трикотаж буюмлар модалар уйи, «Узбекпроектмебель» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг шу мақсадда вужудга келтирилган уюшмаси шаҳар корхоналарида ишлаб чиқарилаётган халқ истеъмоли буюмлари сифатини яхшилашга амалий ёрдам кўрсатишмаяпти.

Ана шу ва бошқа илмий тадқиқот институтлари, конструкторлик бюролари, илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари фаолиятининг самарасизлиги оқибатида аксарият коллективлар ўн иккинчи беш йилликда ҳам эскирган маҳсулот турларини тайёрлашни планлаштирмоқдалар.

Кўп ҳолларда илм-фан даргоҳларидаги ишлар аҳволи Тошкент тўқимачилик саноати институтида рўй берган манзарага монанд бўлиб қолмоқда.

Мазкур институтда фан докторларидан 14 нафари, фан кандидатларидан 293 нафари ишлайди. Бундай олиб қараганда институтнинг илмий ечимлари қўлланиладиган корхона биринчи навбатда Тошкент тўқимачилик комбинати бўлиши керак. Сиртдан қараганда худди шундай туюлади ҳам. Чунки комбинат эҳтиёжлари билан боғлиқ мавзулар бўйича ўн биринчи беш йилликда 11 та кандидатлик диссертацияси ёқланган. Аммо ишлаб чиқаришга шулардан атиги биттасининг тавсиялари жорий қилинган. Умуман беш йил давомида корхона ишлаб чиқаришининг институт ишларидан кўрган фойдаси атиги 500 минг сўмни, яъни шу ечимларга сарфланган маблағнинг наридан-берисини ташкил этган.

Хўш, бундай «ҳисса»нинг умуман кераги борми? Эҳтимол ундан воз кечсак ишимиз яхшироқ юришар? Халқ маблағини ўринли сарфлаш мақсади кўзда тутилса худди шундай қилиш мантиққа тўғри келади.

«Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси, механика ва зилзилага бардошли иншоотлар институти, иссиқлик физикаси бўлими, илмий асбобсозлик марказий лойиҳа-конструкторлик технология бюроси коллективлари ҳам худди шу тахлитда ишламоқдалар. Бу илмий даргоҳларда бажариладиган ишлар тематикаси сусткашлик билан ўзгартирилади, прогрессив технологияларни, принцип жиҳатидан янги турдаги маҳсулотлар яратишнинг конкрет вазифаларини ҳал этишга қаратилган хўжалик шартномалари тузишга киришилмаётир.

Кўпгина институтлар асосан йирик, туб муаммоларнигина ҳал этишга йўналтирилган, улар фақат бутун республика учун мўлжалланган илмий тадқиқотларни олиб боришлари керак қабилидаги гап-сўзлар унчалик ўринли эмас шекилли. Шаҳар партия комитети бугунги кунда масалани кўндаланг қилиб қўймоқда: илмий муассасалар шаҳарда жойлашганми, ўз ечимларини марҳамат қилиб ҳеч мустасносиз шаҳар корхоналари бўйича ҳам ишлаб чиқсинлар ва жорий этсинлар.

Район партия комитетлари илмий жабҳалардаги партия ташкилотлари ишини яхшилашга дадил киришмоқлари зарур. Илмий тадқиқот институтлари, конструкторлик бюролари раҳбарларининг савиясига, партия ташкилотларининг жанговарлигига биринчи навбатда илмий-техника тараққиётини жадаллаштиришга улар қўшаётган ҳиссага қараб баҳо берилиши, бу даргоҳларда кенг тарқалган карахтлик ҳамда турғунлик ҳолатларига қарши қатъий кураш олиб борилиши зарур.

Шаҳар партия комитети фан ва ўқув юртлари бўлими (Ё. З. Файзуллаев) ишнинг бу соҳаси билан дадил шуғулланиши, кузатувчилик позициясига кескин барҳам бериши керак.

Шуни очиқ айтиш мумкинки, кўпгина илмий, лойиҳалаш, конструкторлик муассасалари ноишлаб чиқарувчи ортиқча кучлар манбаига айланиб қолишган, ҳақ тўлаш системаси ғоят муҳим янги ечимларни ишлаб чиқишга етарли даражада рағбатлантирмайди. Шунга қарамасдан бу соҳада дурустроқ ўзгариш рўй бермаётир. «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг конструкторлик бўлинмаларини бригада пудратига кўчириш йўли билан ечимларни тайёрлаш муддатларини қисқартириш, сифатни яхшилаш, ходимлар сони тўртдан бир ҳисса қисқарганига қарамай ана шундай муваффақиятларга эришгани билан боғлиқ тажрибаси суст жорий қилинмоқда.

Биз жаҳон миқёсида қўлланиладиган ечимлар даражасидан паст турадиган ишлар билан шуғулланишга барҳам беришимиз лозим.

Ишлаб чиқаришни техникавий қайта қуроллантириш йўлида амалга ошириладиган ишларимизда ҳам сифатни яхшилаш бош масала тариқасида қўйилиши керак.

Партия комитетлари ва бюролари янгиланиш программаси қандай ижро этилаётгани устидан чинакам партиявий назорат ўрнатишлари, ҳар бир корхонада реконструкциялаш ва техникавий қайта қуроллантириш лойиҳалари КПСС Марказий Комитети июнь (1986 йил) Пленуми талабларига жавоб берадиган тарзда қайта кўриб чиқилиши шарт.

Ҳа, қайта кўриладиган нарсалар оз эмас. Таҳлиллардан маълум бўлишича, шаҳар халқ хўжалиги барча тармоқларини ривожлантириш беш йиллик планларида чинакам революцион руҳдаги қарорлар жуда кам. Ҳатто илғор ва устун ҳисобланган электрон саноатида ҳам бутун беш йилликда лоақал биророта ихчам ишлаб чиқариш системасини жорий этиш кўзда тутилмаган. Машинасозлик, электротехника, енгил ва озиқ-овқат саноатида дадил қадамлар қўйиш мўлжалланмаган.

Ўтмишнинг ишлаб чиқаришни янгилашдан кўра асосий фондларни кўпайтиришдангина иборат номақбул йўли ҳаммага сабоқ бўлиши, эндиликда у сира такрорланмаслиги зарур. Бу ишда ғоят қаттиқ тартиб ўрнатиш лозим. Прогрессив асбоб-ускуналар юксак сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга қодир деб топилганда улардан фойдаланиш ҳозирги пайтда рўй бераётганидек 50 процентнигина ташкил этмаслиги, аксинча 2—3 сменада ишлатилишига эришилсин.

Ленинград ва Харьков партия ташкилотлари тажрибаси асосида тиғиз иш режимига ўтиш жараёнида бу масалага ниҳоятда катта эътибор берилиши керак.

Ҳозирги пайтда маҳсулот сифатининг пастлиги кўп жиҳатдан шаҳар корхоналарида қўл меҳнатининг устунлиги билан изоҳланади.

Қўл меҳнатини механизациялаш масалалари бугунги кунда ғоят қатъий турибди. Кейинги етти йилда саноатда қўл меҳнатининг ҳиссаси 5,2 процент камайди ва айни вақтда 48,9 процентни ташкил этади. Бу соҳадаги аҳвол айниқса Чилонзор, Сергели, Собир Раҳимов районларида яхши эмас.

Биз бу ишни корхоналарнинг ўзида махсус технологик ускуналар, механизациялаш ва автоматлаштириш воситалари ишлаб чиқарувчи базани вужудга келтириш ҳамда ривожлантириш йўли билан тузатиб олишимиз мумкин.

Машинасозлик саноатининг қатор корхоналарида, жумладан «Ташсельмаш», трактор, агрегат заводларида шу мақсадлар учун ишлаб чиқариш қувватлари, инженерлик бўлинмалари вужудга келтирилганки, бу тажриба тобора кенг ёйилмоғи зарур.

Енгил, маҳаллий, мебель, озиқ-овқат саноати, қурилиш индустрияси корхоналарида бу муаммо жиддийлигича қолмоқда. Ана шу масалаларни ҳал этиши керак бўлган ташкилот ва муассасалар йўқ эмас. Енгил саноатда «Конструктор», маҳаллий саноатда «Узместпром», мебелсозлик саноатида «Узбекпроектмебель», қурилиш индустриясида «Силикат» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари ишлаб турибди. Бироқ қайта-қайта танқид қилинишига қарамасдан уларнинг бирортаси ҳам ҳаётий масалалар ижросига ҳамон киришган эмас.

Район партия комитетлари мазкур бирлашмаларнинг коммунист-раҳбарлари А. Ғ. Ғуломмаҳмудов, Б. Н. Каримов, Т. М. Ҳидиралиев, С. А. Омеров ўртоқлардан қайта қуриш жараёнига тиш-тирноқлари билан қаршилик кўрсатаётганликлари учун масъулият талаб қилишлари лозим.

Ана шу бирлашмалар фаолиятини тармоқларни техникавий қайта қуроллантириш муаммоларини ечишга йўналтирмаётган тегишли министрликлар ва идоралар раҳбарлари тутаётган йўлни ҳам тушунарли деб бўлмайди.

Тайёрланаётган маҳсулот сифати пастлигининг сабаблари таҳлил этилганда бу ҳолнинг 70 проценти ишлаб чиқариш ва меҳнат интизоми бўшлиги, технология, стандартлар, техникавий шартлар қўпол тарзда бузилаётгани оқибатида рўй бераётганини кўрамиз.

Кўпгина корхоналарда бракка йўл қўйиш, технология жараёнларини бузиш тез-тез содир бўлмоқда. Экскаватор, «Ташхимсельмаш», «Подъёмник», электр рўзғор асбоблари, дурадгорлик буюмлари заводлари, «Ўзбекистон» кўн бирлашмаси, маҳаллий саноат корхоналарининг деярли ҳаммасида бракка йўл қўйганлиги учун конкрет шахсдан жавобгарлик талаб қилиш таомилга киритилмаган, рағбатлантириш омиллари у ёки бу ишчи бажараётган ишнинг сифатига бевосита боғлиқ қилиб қўйилмаган, моддий рағбатлантиришда текисчилик ҳукм суради. Бунинг оқибатида бракдан кўрилаётган зарар узоқ вақтдан буён қисқармаётир ва ҳар йили қарийб 3 миллион сўмликни ташкил этмоқда. Киров, Фрунзе, Ҳамза районларидаги корхоналарда бундай зиён кўриш ҳажми айниқса катталигича қолмоқда.

Аҳвол шундай бўлгач ишчилар, инженер-техник ходимлар ўз ишларининг сифати учун шахсий масъулият сезмаётирлар. Бинобарин, КПСС XXVII съездининг яхши ишчи ҳам, нўноқ ишчи ҳам бир хил ҳақ олиши бизнинг социалистик принципларимиз қўпол равишда бузилаётганини кўрсатади, деган хулосасини эслатиб ўтиш жоиздир.

Район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари ишлаб чиқариш ва технология интизомини мустаҳкамлаш учун курашни қатъий кучайтиришлари, унга ҳужумкорлик руҳини бахш этишлари, сифатни тубдан яхшилаш билан боғлиқ талабларнинг муҳимлигини ҳар бир ишчининг онгига сингдиришлари, корхоналар ва ташкилотларнинг коммунист раҳбарлари масъулиятини оширишлари лозим.

Меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги системаси моҳияти, унинг устунликлари ҳар бир коллективда чуқур ўрганилиши, ишлаб чиқаришни ва меҳнатни қайта қуришнинг аниқ-пухта программаси ишлаб чиқилиши, бу ишга малакали экономистлар, бошқа мутахассислар жалб этилишлари зарур. Иш ҳақи масалаларига доир қабул қилинадиган қарорлар ижросини таъминлаш барча партия комитетлари ва ташкилотларининг, совет ва хўжалик органларининг, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг биринчи даражали вазифаси бўлиб қолмоғи керак.

Сифат масалаларини ҳал эта бориб, сифатни бошқариш ўқишдан бошланиши ва ўқиш билан тугашини чуқур англаш зарур. Ана шундагина юқори малакали ходимларни вояга етказиш мумкин.

Партия ташкилотлари, корхоналарнинг коммунист раҳбарлари шу йилнинг ўзидаёқ сифат масалалари ўргатиладиган умумий таълимнинг кенг тармоқларини вужудга келтиришга зўр масъулият билан қарашлари, ишчидан бошлаб инженер-техник ходимгача, корхона раҳбаригача ҳаммани таълимнинг турли шаклларига жалб этиш чораларини кўришлари лозим.

Бугунги кунда мастер ва технологнинг ишлаб чиқаришдаги моҳияти ҳар қачонгидан ошмоқда. Шунга эришиш керакки, улар сўзда эмас, балки амалда ҳал қилувчи кучга айланишсин, технология интизомига риоя этишда, ишлаб чиқариш жараёнларини назорат остига олишда давлат манфаатлари ҳимоячилари сифатида майдонга чиқишсин, ишчилар коллективларининг чинакам ташкилотчилари бўлишсин.

Ана шу масалаларнинг ҳаммасида касаба союз ташкилотлари изчил позицияда туришларини истардик.

Бугун биз шаҳар халқ хўжалигининг бир қатор етакчи тармоқларида, масалан электротехника саноати, трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги корхоналарида сифат кўрсаткичлари социалистик мусобақа шартларида асосий ўринни тутмаётганлиги, уни баҳолаш белгилари ишлаб чиқилмаганлигига дуч келмоқдамиз.

Социалистик мусобақани ташкил этишга ёндашувни ўзгартириш, уни маҳсулот сифатини тубдан яхшилашнинг, меҳнатга коммунистик муносабат руҳида тарбиялашнинг қудратли омилига айлантириш заруратини ҳаётнинг ўзи ўртага қўймоқда. Турдош бригадалар, цехлар, участкалар, бирлашмалар ва корхоналарнинг ишчилар эстафетаси принципи асосидаги мусобақасини кенг қулоч ёйдириш, «Ўз касбининг устаси» унвонини олиш учун ўтказиладиган конкурслар моҳиятини ошириш, бу ишларнинг ҳаммасини сифатни яхшилашга қаратиш зарур.

Ишлаб чиқаришни ташкил этиш соҳасидаги бошқа кўпгина камчиликлар ҳам маҳсулот сифатига салбий таъсир кўрсатмоқда.

Аксарият корхоналарнинг раҳбарлари планни қандай йўл билан бўлмасин бажаришдек яроқсиз услубдан ҳамон воз кечмаётирлар, топшириқнинг 35 процентгача бўлган қисми ойнинг охирги ҳафтасига қолдирилмоқда.

Масалан, экскаватор заводида июль ойи планининг 51,2 проценти охирги тўрт иш кунида бажарилди. «Таштекстильмаш» заводида тўқув машиналарининг 48,6 проценти, «Средазэлектроаппарат» бирлашмасида маҳсулотнинг 46,1 проценти ойнинг сўнги саноқли кунларида тўлдирилди.

Ҳайбаракаллачилик ва штурмчилик ойнинг охирги кунларида авж олдирилиши сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқаришга олиб келади ва халқ хўжалигига ниҳоятда қимматга тушади. Бунда технология интизомига йўл бўлсин — ишқилиб маҳсулотни корхонадан ташқарига чиқаришса бўлгани!

Шуниси ташвишланарлики, кўп ҳолларда ишлаб чиқаришни бир меъёрда ташкил этмаслик бевосита планларда кўзда тутилади, сўнгра эса ана шу планларни кўпдан-кўп ўзгартириш жараёнида аҳвол янада оғирлашади. Шаҳардаги 43 та корхонада аллақачон шундай ҳол рўй берди.

Масалан, Чилонзор районида йиллик планнинг 28 проценти тўртинчи квартал ҳиссасига тўғри келмоқда. Бошқа районларда, умуман шаҳарда худди шундай манзарани кузатиш мумкин.

Корхоналар ва идораларнинг раҳбарлари, партия ташкилотлари бунақа номақбул услубдан қатъий воз кечишлари, 1987 йилги планларни ақл-идрок билан тузиш ишларини авж олдиришлари керак.

Шаҳар план комиссияси (ўртоқ В. А. Котов) ўзининг бу масалаларга бўлган муносабатини қайта қуриши зарур.

Шаҳар партия комитетининг саноат, транспорт ва алоқа бўлими (ўртоқ А. В. Попов) планлаштирувчи органлар бажарадиган ишлар билан шуғулланмаслиги, аксинча улар планларни тузишда ҳам, уларни бажаришда ҳам раҳбарлик қилувчи, мувофиқлаштириб борувчи сифатида майдонга чиқишларини таъминламоғи лозим.

Инсон омилини активлаштириш иқтисодий ва социал тараққиётни жадаллаштиришнинг, сифатни тубдан яхшилашнинг энг муҳим шартларидан биридир.

Шуни очиқ айтиш кераккки, партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари олиб бораётган идеология ишлари одамлар онгида ижобий ўзгаришлар ясаш даражасида эмас.

Тўғри, кишиларнинг йиллар давомида шаклланган психологиясини бирданига ўзгартириб бўлмайди, аммо шундай қилиш зарур. Аввало, тарғибот воситалари ёрдамида одамлар онгида иш сифатини яхшилаш зарурлиги, корхона маркаси билан фахрланиш ҳисси шакллантирилмоғи керак.

Бугунги кунда газета саҳифаларида ҳам, телевидение ва радиода ҳам изчил йўналишдаги пропагандистик материаллар жуда оз, уларда юксак маҳорат сезилмайди. Тарғибот воситалари виждонан ишлашни хоҳламайдиганларга, бракка йўл қўяётганларга, ташмачиларга, ўмарувчиларга нисбатан жамоатчилик томонидан қандай баҳо берилаётганини оператив ёритмаётирлар, бундай шахсларга нисбатан умумхалқ нафратини қўзғатиш чоралари кўрилмаётир.

Шаҳар партия комитетининг пропаганда ва агитация бўлими, район партия комитетлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган III пленуми қарорларидан келиб чиққан ҳолда ғоявий-тарбиявий ишларнинг бутун системасини танқидий нуқтаи назардан таҳлил этишлари, уни янада самарали, конкрет тарзда қайта қуришлари, идеология кадрларини чиниқтириш чораларини кўришлари керак.

Маҳсулот сифатини тубдан яхшилаш вазифаси партия комитетлари ва бюролари, шаҳардаги барча партия ташкилотлари иш услуби ҳамда методларини қайта қуриш билан бевосита боғлиқдир.

Бугунги кунда сифат масалаларига, ишлаб чиқаришни интенсивлаш муаммоларига чуқур ёндашмаслик «Средазкабель» бирлашмаси (ўртоқ А. В. Перишкин), «Промсвязь» (ўртоқ В. А. Борисов), агрегат (ўртоқ Ш. Г. Рашидов), 2-йирик панелли уйсозлик (ўртоқ В. В. Шорин) заводлари, «Ўзбекистон» кўн бирлашмаси (ўртоқ К. Ғанихўжаев), «Чевар» тикувчилик бирлашмаси (ўртоқ М. Муротова) партия ташкилотлари фаолиятида кўзга ташланмоқда.

Ана шу ва бошқа партия ташкилотларидан партия йиғилишлари, партия комитетлари ва партбюроларнинг мажлислари техник кенгашлар руҳида ўтказилмоқда, коммунистлар фаолияти эмас, планни бажариш учун зарур бўлган айрим деталлар ва узелларни топиш масалалари муҳокама этилаётир.

«Узбексельмаш» бирлашмаси (ўртоқ И. К. Фармонов), «Компрессор» заводи (ўртоқ З. М. Юсупов), «Промстройкомплект» бирлашмаси (ўртоқ К. З. Тошпўлатов), 1-пойафзал фабрикаси (ўртоқ А. Ш. Шарипов), «Узбекпроектмебель» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси (ўртоқ Б. З. Асимов) бошланғич партия ташкилотларида сифатни яхшилаш, илмий-техника тараққиётига кўмаклашиш бўйича тузилган ва маъмурият фаолиятини назорат қиладиган комиссиялар ёмон ишламоқда, уларнинг фаолиятида планли иш тутишга эътиборсиз қаралаяпти, текширишлар якуни партия йиғилишларида, партия комитетлари ва бюролари мажлисларида муҳокама қилинмайди.

Акмал Икромов, Киров, Ҳамза район партия комитетлари, шаҳардаги бошқа партия ташкилотлари сифат учун курашнинг аниқ-пухта йўлини белгилаб олишмаган. Кўриниб турибдики, бизнинг ўзимиз ишни охиригача қайта қуришни ниҳоясига етказганимиз йўқ.

Маҳсулот сифатини тубдан яхшилаш бизнинг сира кечиктириб бўлмайдиган кундалик вазифамиздир. Беш йилликнинг охиригача олий сифат категорияси бўйича ишлаб чиқариладиган, аттестацияга тақдим этиладиган маҳсулот ҳажми 66 процентга, енгил ва маҳаллий саноатда «Н» индекси қўйиладиган товарлар салмоғи 70 процентга етказилиши, «А» группаси корхоналарида юқори сифатли, мураккаб халқ истеъмоли моллари ва рўзғор техникаси тайёрлашни иш ҳақи фондининг бир сўми ҳисобига камида 50 тийинликка етказиш, ишлаб чиқаришдаги технология жараёнлари, машина-ускуналарнинг камида 50 процентини янгилаш зарур.

Ана шу мақсадга эришиш учун шаҳар халқ хўжалигида маҳсулот сифатини тубдан яхшилашни белгиловчи бир қатор ташкилий-сиёсий тадбирлар амалга оширилиши кўзда тутилади.

Биринчидан — ишлаб чиқарилаётган ҳамма маҳсулотни синчиклаб тафтишдан ўтказиш, аллақачон эскирган ҳамма нарсани ишлаб чиқаришдан олиб ташлаш, талаб-эҳтиёж ҳали ҳам кучли ҳисобланган товарлар группасини янгилаш муддатларини белгилаш, янги номенклатурадаги машиналар, буюмлар, халқ истеъмоли товарлари ассортиментини жорий беш йилликда ишлаб чиқаришга тақдим этиш учун белгилаб олиш.

Иккинчидан — бутун илмий потенциалимиз, илмий тадқиқот институтлари, конструкторлик бюролари, илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари фаолиятини ниҳоятда пухта таҳлил қилиш, майда-чуйда мавзуларни ишлашга мойиллик, техникавий ва эстетик кўрсаткичлари бўйича жаҳон стандартлари талабларига жавоб бермайдиган ечимларнинг ишлаб чиқаришга кириб келишига чек қўйиш, бунда янги технологиялар, машиналар, ускуналар тайёрлашга қаратилган ечимларга алоҳида эътибор бериш, ана шу прогрессив ечимларни ишлаб чиқаришда жадал қўлланиш бўйича ёрдам кўрсатиш.

Учинчидан — шаҳардаги саноат корхоналарини реконструкциялаш ва техникавий қайта қуроллантириш планларини жиддий тафтишдан ўтказиш, маблағларни асосий фондларнинг кам наф келтирадиган қисмини ривожлантиришга сарфлаш ҳолларининг олдини олиш, уларнинг асосий қисми мавжуд ишлаб чиқаришни техникавий қайта қуроллантиришга сарфланиши мақсадида янги бинолар ва иншоотлар қурилишини қисқартириш, шу йўл билан яқин 2—3 йил мобайнида принцип жиҳатидан янги техникани ишлаб чиқаришга кўпроқ жорий этиш, тайёрланаётган машиналар чидамлилигини таъминлаш, халқ истеъмоли товарлари сифати ва эстетик даражасини кескин ошириш.

Шаҳар партия комитети ҳузурида тузилган илмий-техника тараққиётига кўмаклашувчи кенгаш ана шу масалаларни ҳал этишда катта ўрин тутиши лозим. Унинг халқ истеъмоли товарлари ва маҳсулот сифати (ўртоқ Ш. Р. Мирсаидов), илмий тадқиқотлар самарадорлигини ошириш ва техникавий ижодкорликни ривожлантириш (ўртоқ А. В. Гончарова), саноат корхоналарини техникавий қайта қуроллантириш ва реконструкциялаш (ўртоқ О. Х. Асқаров) секциялари ўз иш услубларини тубдан ўзгартиришлари, мажлисбозлик ва майда-чуйда масалалар билан шуғулланишдан сақланишлари, бутун куч-ғайратни юқорида таъкидланган вазифаларни амалда бажаришга қаратишлари зарур.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советининг маҳсулот сифатини яхшилаш масалалари бўйича яқинда қабул қилган қарорига биноан бу соҳада халқ депутатлари маҳаллий советлари фаол иштирок этишлари лозим. Халқ депутатлари шаҳар Советининг саноат бўйича комиссияси бу муаммолар ечими устида астойдил ишлаши керак.

Халқ контроли комитетлари, группа ва постлари, «Комсомол прожектори» отрядлари сифат учун курашда жанговарлик, принципиаллик намуналарини кўрсатишлари лозим.

Кўпқиррали ана шу ишларнинг ҳаммасида шаҳар партия ташкилотига сайланган барча коммунистлар, шаҳар партия комитетининг ҳар бир бўлими, партия аппаратининг ҳар бир ходими ўзига тааллуқли вазифаларни белгилаб олиши, уларни изчил ҳал этиши керак.

Хуллас, ҳаётий муҳим бу ишда четдан туриб кузатувчилар бўлмаслиги, сифат учун ҳар бир киши жавоб бермоғи зарур. Партия комитетларининг, бошланғич партия ташкилотларининг бутун ташкилий-сиёсий ишлари, ҳар бир коммунистнинг куч-ғайрати шу вазифалар ижросига сафарбар этилмоғи лозим.

* * *

Музокарани Ўзбекистон Компартияси Сергели район комитетининг биринчи секретари **Г. Л. Зарубин** бошлаб берди.

— Ишлаб чиқарилаётган маҳсулот юқори сифати учун курашда партия ташкилотлари, меҳнат коллективларининг роли ҳамда масъулиятини ҳар томонлама оширишга район партия комитети ўзининг амалий фаолиятида катта аҳамият беряпти. Масалан ошхона ва бошқа мебеллар заводида «Сифат» бутун бир комплекс программаси беш йилликка мўлжаллаб ишлаб чиқилди. Октябрь 50 йиллиги номидаги тикувчилик бирлашмасида сифат потоклари аттестацияси бўйича ишлар бошлаб юборилди. Бир қатор корхоналарда брак маҳсулот учун моддий жавобгарлик тадбирлари кучайтирилди, социалистик мусобақа шартлари қайта кўриб чиқилмоқда. Бунда миқдор кўрсаткичларига эмас, балки сифат кўрсаткичларига биринчи галдаги аҳамият берилмоқда.

Шу йилнинг тўққиз ойи давомида, — деб таъкидлади нотиқ, — юқори сифат категориясидаги маҳсулот ишлаб чиқариш деярли 1,5 марта кўпайди.

Аммо бу ишимиздаги дастлабки қадамлардир. Бироқ уни ҳам ҳамма жойда амалга оширилди, деб бўлмайди. Йил бошидан бери корхоналар 166 та рекламация олди, бракдан кўрилган зарар 300 минг сўмни ташкил этди. Бунда мебель сифатига бўлган эътирозлар айниқса кўзга яққол ташланади. Ишлаб чиқарилаётган мебелларнинг ярмидан кўпроғи юқори сифат категориясига эга бўлишига қарамай, бирорта ҳам буюм экспортга чиқарилмаяпти. Баъзи бирларигина республика ташқарисига жўнатиляпти, холос. Бунда аҳоли эҳтиёжларига жавоб берадиган сифатли мебелларни ишлаб чиқаришга ёрдам берувчи конструкторлик тафаккури билан замонавий саноат ишлаб чиқаришини бирлаштиришга даъват этилган «Узбекпроектмебель» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг айби катта.

«Ўзбекхлопкомаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси йиғувчи-слесари **Н. М. Тоштамов**нинг фикрига кўра, бу ерда ишлаб чиқилаётган маҳсулот сифатининг пастлигига биринчи галда меҳнатни ташкил этиш паст савияда бўлганлиги сабабчидир. У ишлаётган бригада меҳнат ойининг каттагина қисмида комплектлашувчи буюмларнинг етишмаслиги туфайли тўла қувват билан ишламайди. Аммо ойнинг охирига бориб иш кўпайиб кетади, ҳайбаракаллачилик бошланади. Бундай ҳолда юқори сифат ҳақида гап бўлиши ҳам мумкин эмас. Таъминот хизматининг, ишлаб чиқариш-диспетчерлик бўлимининг ёмон ишлаши ишчиларнинг хафсаласини пир қилади. Бу айниқса ҳозир икки сменага ўтиб ишлашга тайёрланиш даврида ташвиш туғдиради. Ахир бир сменада тўла қувват билан ишлай олмаган бригадага икки сменада қандай иш топиб бериларкин?

Бракчиларга қўйиладиган талабни ошириш масаласи ҳам алоҳида эътиборни тақозо қилади. Ўтган йили бракчилар айби билан 60 минг сўмлик маҳсулотдан 1690 сўмлиги ҳисобдан чиқариб ташланди. Бу йил 30 минг сўмлик маҳсулотдан бракчилар эвазига атиги 800 сўмлиги ҳисобдан чиқарилди. Ҳалол ишламайдиган кишиларга нисбатан кўриладиган чораларни жиддийлаштириш керак.

— Бугунги кунда бизнинг бирлашмамизда юқори сифатли товар ишлаб чиқариш бўйича 13 та поток ва битта участка ишлаб турибди, — деди «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг секретари **Г. А. Григорьян**. — Бу ерда асосий маҳсулот «Н» индекси ва шартномавий баҳоларга кўра чиқарилади. Унинг салмоғи ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажмида 40 процентни ташкил этади.

Бироқ юқори сифатли маҳсулот чиқаришда жадаллаштирилган реконструкция, планлаштирилган қудратларнинг ишга туширилиши масалаларининг сустлик билан ҳал қилинаётгани ўз таъсирини кўрсатмоқда. Шунингдек янги ускуналарни ўз вақтида ўрнатмаётган ҳамда ишга туширмаётган «Союзлегмонтаж»нинг позицияси билан келишувчанлигимиз ҳам бунга халақит беряпти. Материал етказиб берувчилар билан орамиздаги масалани ҳал қилиб олишимиз керак: бу борада ҳам биз қатъий позицияни эгаллаганимизча йўқ. Ишлаб чиқариш имкониятларини ҳисобга олмай, ечимлар тайёрлаб бераётган республика модалар уйининг ҳар қандай фикрига биз амалда рози бўлаяпмиз. Ҳал этилмаган муаммолар оз эмас. Лекин бугунги кунда ҳар бир ишчи уларни ҳал этишдаги ўз иштироки даражасини яхши билади. Бу эса «Малика» маҳсулотининг сифати бундан буён яхшиланиб боради, деган умид туғдиради.

(Охири 3-бетда).

СИФАТ — ШУ КУН ТАЛАБЛАРИ ДАРАЖАСИДА БЎЛСИН

(Охири. Боши 1, 2-бетларда).

Шундан кейин сўзга чиққан Тошкент тўқимачилик комбинатининг бош директори **Б. Қ. Эргашев** комбинат маҳсулоти сифатига ҳақли равишда танқидий фикрлар айтилаётганга жавобан коллектив мазкур камчиликларни бартараф этиш чораларини кўраётганлигини таъкидлади. Комбинатда реконструкция ишлари давом этмоқда. Айни вақтда комбинатга кадрлар тайёрлаш системасидаги камчиликлар ҳам тугатилиб бормоқда. Бу шунинг учун ҳам муҳимки, малакали кадрлар билан сифат масалалари ўзаро бир-бири билан мустаҳкам боғлиқдир. Ишчиларни корхонада муқим олиб қолиш учун бир қатор социал муаммоларни, биринчи галда уларни турар жой билан таъминлаш масаласини ҳал этиш зарур.

— Бу йил савдо министрлигининг маҳсулот сифати юзасидан давлат инспекцияси 50 тонна маҳсулотимизни бракка чиқарди,— деди «Ўртоқ» кондитер фабрикаси вакуум аппаратчиси, цех партия ташкилоти секретари **Г. А. Бурмистрова.**— Бунинг боиси шуки, ҳам жисмоний, ҳам маънавий жиҳатдан эскирган ускуналарда юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш ғоят қийин. Юздан ортиқ бирликдаги ускуналар ўн йилдан тортиб йигирма йил орасида ишлатилиб келинмоқда. Янги ускуналарга берилган заявкалар бажарилмаяпти. Хориждан келтирилган ўровчи машиналарнинг тезкор узеллари сафдан чиқиб бормоқда. Эҳтиёт қисмлар эса етказилиб берилмаяпти. Ўзимизнинг ускуналаримиз йўқ. Борлари ҳам бугунги кун талабларига жавоб бермайди. Ҳал этилиши лозим бўлган масалалардан юқори ташкилотларни мунтазам хабардор қилиб турамиз. Лекин олға силжиш йўқ. Давлат агросаноат комитети қошида «Конструктор» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ташкил этилган. Бироқ биз унинг ёрдамини сезмаяпмиз. Бирлашма фабрикадан атиги 500 метр нарига жойлашган. Лекин ҳанузга қадар унинг биронта вакилини кўрганимиз йўқ.

Албатта кўп нарса биринчи галда коллективнинг ўзига боғлиқ. Шуни эътироф этиш керакки, бизда кўнгилбўшлик ва масъулиятсизлик, дангасалик ҳоллари ҳали кўп учраб турибди. Ташмачилар сони секинлик билан камаймоқда. Бу эса коллективда сиёсий-тарбиявий ишлар суст йўлга қўйилганлигидан далолат беради. Партия ташкилоти бўлса сабр-тоқат қилиб келяпти, бошлиқлардан тортиб, ҳар бир хизматчига нисбатан принципиаллик кўрсатмаётир. Шунинг учун ҳам даставвал умум иши учун коммунистларга масъулият ҳис-туйғусини оширишимиз керак.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари **В. П. Плотников** ўз нутқида маҳсулот сифатини ошириш учун маҳаллий Советларнинг ишини яхшилашга алоҳида эътибор берди. У маҳаллий Советлар сифат масаласида, биринчи галда халқ истеъмоли товарлари сифати билан етарли шуғулланмаётганликлари н и, паст сифатли маҳсулот ишлаб чиқараётган корхоналарнинг раҳбарларига нисбатан муросасозлик муносабатида бўлаётганликларини таъкидлади. Тўққиз ой давомида Куйбишев, Ленин, Собир Раҳимов, Сергели ва Фрунзе районлари юқори сифат категориясидаги маҳсулот ишлаб чиқариш планини бажармадилар.

Халқ истеъмоли моллари сифати харидорларнинг талабларига жавоб бермаётганлигида ишнинг мана шу соҳасига масъул бўлган халқ депутатлари шаҳар ва район Советлари ижроия комитетлари ҳам айбдордирлар.

«Маҳсулотга— юқори сифат, савдога— намунали хизмат» шиори остида тўғридан-тўғри шартнома тузиб, савдо билан саноат корхоналари алоқаларининг ўзини оқлаган яхши иш формаси етарли даражада ривожлантирилмади. Сўнгги йилларда атиги ўнта корхона тўғридан-тўғри шартномалар тузди, бутун шаҳар бўйича эса 34 тагина корхона шу усулда ишлаяпти. Бу албатта жуда ҳам кам. Харидорларнинг эҳтиёжларини ўрганиш иши ҳам суст йўлга қўйилган.

Маҳсулот сифатини янада яхшилашнинг муҳим омилларидан бири ишлаб чиқариш билан фан ўртасидаги алоқани мустаҳкамлашдир —Ўзбекистон ССР Фанлар академияси механика ва зилзилага бардошли иншоотлар институтининг директори **К. Ш. Бобомуротов** ана шу ҳақда гапирди. Ўз тармоқларидаги илмий ечимларни мунтазам кузатиб бораётган, илмий муассасалар билан мустаҳкам алоқа ўрнатган корхоналарда ишнинг дуруст кетаётганлиги сир эмас. Аммо идоралар манфаати туфайли олимларнинг кўпгина ечимлари жорий этилмай қоляпти. Институт ишларининг бир қисми ишлаб чиқаришга муайян фойда келтириши мумкинлигига қарамай етти-саккиз йилдан бери жорий этилмай ётибди. Институтда 50 га яқин авторлик гувоҳномалари бор. Аммо етарли база бўлмаганлиги учун бу ерда уларнинг макетини ясаб, жорий этиш йўлларини синаб кўришнинг имкони йўқ. Шу сабабли бирор корхонани тайинлаш зарур. Ана шу корхона ўз ишлаб чиқариш программасини бажариш билан бирга илмий ечимларни синовдан ўтказиш ва жорий этишда институтга ёрдам бериши мумкин бўлар эди.

— Шу йилнинг тўққиз ойи мобайнида,— деб таъкидлади ўз нутқида агрегат заводининг слесари **Н. Н. Байдаков,** — учта рекломация олинди, 2423 сўм жарима тўланди. 45 хил маҳсулотдан атиги 15 хилига юқори сифат категорияси берилди. 56 та ижодий коллективдан ҳаммаси бўлиб 5 тагинаси шахсий белгиси билан ишламоқда.

Бу борада ҳам айбни ўзгалар зиммасига юклаб, кўрсатма ва ёрдам кутиб, қўл қовуштириб ўтириш керак эмас. Ўзимиз ҳаракат қилишимиз лозим. Цехимиз ностандарт ускуналар чиқаришга ихтисослашмоқда. Бизнинг ишимиз туфайли кўпгина цехларда меҳнатни ташкил этиш, яхшиланди. Унинг унумдорлиги ортди. Бу эса баъзи бир турдаги маҳсулот сифатининг ошишига ўз таъсирини кўрсатмай қолмади. Ўтган йили биз ўз кучимиз билан пландаги 220 минг сўмлик ўрнига 290 минг сўмлик ускуналар ва мосламалар тайёрладик. Беш йиллик мобайнида бу кўрсаткични беш марта кўпайтириш кўзда тутилган! Бу мураккаб, аммо бажарса бўладиган вазифадир.

Маҳсулот сифатининг ортишига икки— уч сменали ишга ўтиш ҳам ёрдам беради. Хомаки ҳисобларга қараганда бу 40 та бирликдаги ускунани бўшатиш имконини беради. Уларнинг ўрнига ЧПУдан келтирилган станоклар ҳамда саккизта автоматик линия жойлаштирилади.

СССР Давлат стандартлари Ўзбекистон республика бошқармаси бошлиғининг ўринбосари **М. Н. Алимов** ўз нутқида сифатсиз маҳсулот чиқарган корхоналар раҳбарларининг шахсий масъулиятлари ҳақида гапирди. Мунтазам брак маҳсулот чиқариш раҳбарнинг етарли тайёргарлик кўрмаганидан ва у ўзи эгаллаб турган лавозимга муносиб эмаслигидан далолат беради. Технология носозлигига йўл қўйганлиги учун «Ташхолодокомбинат»да ҳар сафар текшириш ўтказилганда маҳсулотнинг юз проценти брак қилинаётир. Технология «чамалаб» ишлатилаётган «Ташкентхлеб» бирлашмаси 5-ишлаб чиқариш корхонасининг нон-булка маҳсулотларидан 80 проценти брак қилинди. Шунингдек, 2-пойафзал фабрикасида текширилган оёқ · кийимларининг юз проценти ҳам брак эканлиги маълум бўлди. Шу йил июнь ойида 1-пойафзал фабрикасида қурувчиларга тайёрланган ботинкаларнинг текширилган бутун бир партияси ҳам ана шундай сифатсиз бўлиб чиқди. «Ўзбекхлопкомаш», «Узбексельмаш», «Средазэлектроапп а р а т », бирлашмалари, «Ташхимсельмаш» заводи чиқараётган маҳсулотлар сифатига ҳам эътирозлар бор.

«Узгосстандарт» коллективи ишида ҳам камчиликлар мавжуд. Стандартлар ва ўлчов маҳсулотлари давлат назорати ҳали бракнинг йўлига ишончли тўғон бўлганича йўқ. Бугунги кунда сифат учун самарали курашни ошириш мақсадида ташкилий-техникавий иқтисодий, ҳуқуқий, идеологик тадбирларнинг бутун бир комплекси зарур. Уларни сифатни бошқарадиган территориал системалар таъминлаши мумкин. Фақат Фрунзе районидагина ана шундай система ишлаб чиқилмоқда. Шаҳар ва район партия комитетлари маҳсулот ишлаб чиқариш жараёнининг барча поғонасида сифатга таъсир кўрсатиш учун территориал система имкониятларидан яхшироқ фойдаланишлари керак.

КПСС XXVII съезди қарорлари бажарилишини таъминлаш юзасидан Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг асосий тадбирлари комплекс плани тўғрисида шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари **А. И. Фозилбеков** ахборот берди.

Бу масалани муҳокама қилиш чоғида Октябрь район партия комитетининг иккинчи секретари **А. Е. Викторов,** «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг бригада бошлиғи **Г. Иноятова,** В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг кафедра мудири **Д. Хожиев** ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Пленум муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилди.

Волга автомобиль заводи коллективининг ишдан бўш пайтларида тўрт кун маданий-маиший объектлар қурилишида ишлаб бериш ташаббусига қўшилганларнинг сафи тобора кенгайиб бормоқда. Тошкент қурилиш Бош бошқармаси 12-қурилиш трести 52-қурилиш бошқармасида меҳнат қилаётган Нозим Велиев бошлиқ комплекс бригада ҳам ташаббусни биринчилардан бўлиб маъқуллади. Бригада аъзолари ишдан бўш пайтларида меҳнат қиладиган объектларни ва бажариладиган ишларни белгилаб қўйишди. Улар албатта ваъдаларининг устидан чиқишади.

СУРАТДА: бригада бошлиғи Н. Велиев (ўнгдан иккинчи) бир группа коллектив аъзолари билан.

М. Нуриддинов фотоси.

Шаҳримиз тарихини ўрганамиз

Инсон фаолиятининг нодир санъати

Кишиларнинг хўжалик юритиш фаолияти таъсири билан маълум территорияларда вужудга келган табиатнинг ўзига хос сунъий манзарасини антропоген ландшафтлар деб аташ қабул қилинган. Бу лотинча сўз бўлиб, «одам яратган» деган маънони англатади. Шаҳар территорияси инсон томонидан максимал даражада ўзлаштирилган ва қайтарилмас сунъий ландшафтлари билан ажралиб турадиган Ер юзасининг энг характерли қисмларидир.

Шаҳар — табиат бағрида камол топган халқнинг нодир санъатидир. Унда нафақат шаҳарнинг, балки бутун ўлканинг иқтисодий-социал ва тарихий тараққиёт шажаралари мужассамлашган бўлади. Агар Тошкент осмонидан туриб шаҳар ландшафтларининг географик тарқалишини ва уларнинг асосий хусусиятларини анализ қилсак, одам ҳаракатидан ландшафтларнинг таркиб топиши тарихи, ҳозирги ҳолати кўз ўнгимиздан ҳужжатли фильм кадрлари сингари бирма-бир ўтади.

Шаҳримиз жойлашган майдонларда антропоген ландшафтларнинг таркиб топиши узоқ ва мураккаб тарихий географик босқичларга бўлинади. Археологик маълумотларга қараганда палеолит (эрамиздан 40 минг йил аввал) асрида одамлар биринчи бор Бўзсув сойининг водийсига қадам қўйганлар, улар овчилик билан шуғулланиб, илк бор табиий ландшафтга таъсир эта бошлаганлар. Мезолит (12 минг йил муқаддам) даврида ва бронза (3,5 минг йил бурун) асрида одамлар овчилик ва чорвачилик билан машғул бўлиб, Чирчиқ водийсининг шу жойидаги табиат бағрида кўчманчи ҳаёт тарзи учун вақтинчалик макон қурганлар. Ўша пайтларда Қорақамиш, Салор, Бўзсув сойларининг водийларида яшаган қабилалар ландшафтнинг фақат ўсимлик ва ҳайвонот оламигагина таъсир кўрсатганлар. Булар ландшафтнинг тез тикланадиган компонентлари бўлганлиги учун табиий ландшафт ўзини ҳар йили қайтадан тиклай олган. Бу босқичнинг характерли хусусиятларидан бири —табиатнинг кишилар устидан ҳукмронлиги бўлган эди. Бу даврларда кишилар табиат инъомларидан плансиз ва пала-партиш фойдаланганлар. Шуларга асосланиб, бу ерларнинг ландшафтларини табиий-атропоген ландшафтлар деб аташга ҳақлимиз.

Антропоген ландшафтларнинг таркиб топишидаги туб бурилишга кишиларнинг ўтроқ ҳаёт кечириш тарзига кўникиши ва биринчи бор деҳқончилик билан шуғулланиши сабабчи бўлди. Бу босқич бундан 2600 йил муқаддам бошланган бўлиб, дастлабки ирригация шоҳобчаларининг қурилиши билан чамбарчас боғлиқдир. Бу янги ландшафт типи ўз ичига тарқоқ бўлсада уй-жойларни, экин экиладиган майдонларни, тўғон ва ирригация шоҳобчаларини, йўлларни қамраб олган. Шунга қарамасдан кишиларнинг табиатга кўрсатган таъсири нисбатан ортган бўлса-да, лекин анча кучсиз бўлган.

Шаҳримиз территориясида антропоген ландшафтларнинг ҳосил бўлиш тараққиётида эрамиздан аввалги II—I асрлар алоҳида ўрин тутади. Чунки бу даврда илк бор шаҳар типидаги аҳоли пунктлари бунёд этилади. Ана шу босқичдан эътиборан «шаҳар ландшафти» тушунчасини ишлатсак бўлади ва унинг ёши Тошкентнинг ёши билан тенг, яъни икки минг йилдир.

Одатда табиатшунос олимлар ландшафт компонентлари кучлидан кучсизлик томон қуйидаги тартибда жойлашган деб ҳисоблашади: тоғ жинси — рельеф—иқлим —сувлар — тупроқ —ўсимлик — ҳайвонот олами. Агар диққат билан анализ қиладиган бўлсак, ҳар бир компонентнинг тақдири ўзидан аввал келадиган компонентга узвий боғланганлигини пайқаймиз. Дарҳақиқат, ҳайвонот оламини— ўсимликсиз, ўсимликни — тупроқсиз, тупроқни —сувларсиз, сувларни — ёғин сочинсиз ва ҳоказо тасаввур этиб бўлмайди. Шу нуқтаи назардан ёндошсак, деярли замонавий техникани қишлоқ хўжалиги ва қурилиш ишларида қўлланилгунга қадар кишилар ландшафтнинг кейинги тўртта кучсиз компонентларига сезиларли таъсир этиб келганлар.

Ҳозирги давр тушунчаларига мос бўлган шаҳар ландшафтларининг таркиб топиши асосан замонавий техника ёрдамида турли мақсадларга мўлжалланган кўп қаватли бинолар, кўл, ГЭС, асфальт ва темир-бетон йўллар, метрополитен линиялари кабиларнинг қурилиши билан боғлиқ. Бунинг натижасида ландшафтнинг кучли компонентларида ҳам кескин ўзгаришлар бўлди. Шаҳар территориясини банд этган яшил ўсимлик, сув ҳавзалари билан уй-жой, кўча, асфальт қилинган майдонлар нисбати эндиликда кескин ўзгарди. Илгарилари шаҳарнинг ўсиши фақат горизонтал йўналишга эга бўлган бўлса, бундан буён вертикал йўналиш бўйлаб, яъни пастки (подвал, ер ости гаражлари, омборлар, метрополитен йўллари) ва осмонга қараб бўй чўза бошлади. Биноларнинг тепаси тунука, шифрлар билан ёпиладиган бўлди, асфальт билан қопланган майдонлар ортди, қурилишда темир-бетон каби материаллар кўп ишлатиладиган бўлди. Оқибат-натижада Қуёш нурларининг альбедоси ортиб, қўшимча иссиқликнинг тўпланишига сабабчи бўлди, бундан ташқари иситиш марказларининг қурилиши, ёқилғи ҳисобига ишлайдиган транспорт воситаларининг кўпайиши, аҳолининг тобора ортиб бориши каби бир неча омиллар борки, улар шаҳар ландшафтининг ўзига хослигини келтириб чиқарди.

Шаҳар ландшафтининг асосий хусусиятларидан бири — унинг микроиқлими эканлигига ишонч ҳосил қилдик. Демак, шаҳар ландшафтида турар-жой бинолари зич, асфальтли майдонлар кўп, яшиллик ва сув ҳавзалари оз бўлган жойларда ҳарорат юқори бўлади. Аксинча, микрорайонларда яшил ўсимлик ва сув ҳавзалари эгаллаган майдонлар қанчалик кўп бўлса, атроф муҳитга нисбатан шунча салқин бўлади. Бу борада партия ва ҳукуматимизнинг шаҳар территориясини ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш тўғрисидаги аниқ-равшан кўрсатмалари изчил амалга оширилса мақсадга мувофиқ иш қилинган бўлади.

Шундай қилиб, Тошкент эгаллаган майдонларнинг табиий ландшафтлари тахминан 40 минг йиллик тарихга эга бўлиб, шу даврлар мобайнида шаҳар аҳолисининг авлодлари Чирчиқ дарёси сув оқимлари бунёд этган табиатни қайта қуриб, янги типдаги шаҳар ландшафтини яратдилар. Шунинг учун ҳам бутун тоғ олди текислигининг табиий, табиий-антропоген ландшафтлари фонига Тошкент, Чирчиқ, Янгийўл, Олмалиқ, Оҳангарон шаҳарларининг антропоген ландшафтлари худди орол шаклида алоҳида ажралиб туради. Гўзал қизларнинг ҳуснига қўшимча ҳусн ато этадиган холи бўлганидек, кўркам Чирчиқ водийсининг «юзи»даги холи — Тошкентдир. У ўзининг қудрати инсонлар қўли билан бунёд этилган сунъий ландшафтлари орқали ҳар қандай меҳмонни лол қолдиради. Ҳа, Ўрта Осиёда ягона бўлган Тошкент шаҳрининг эстетик жиҳатдан завқ-шавқ оладиган антропоген ландшафтлари билан фахрланамиз.

А. СОАТОВ,
СССР география жамиятининг ҳақиқий аъзоси.

МАГИСТРАЛЬ

Осойишталик посбонлари

БУРЧГА САДОҚАТ

Қўлимда чўғдек товланаётган гувоҳнома. Уни варақлаб, сатрларига кўз югуртираман. «Ирисқулов Хотамбек СССР Олий Совети Президиуми номидан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг 1986 йил 2 июлдаги Фармони билан «Жамоат тартибини сақлашдаги аъло хизмати учун медали» билан тақдирланган».

— Диққат, диққат! Барча ГАИ постларига! «Самарқанд» автостанцияси томонидан Шота Руставели кўчаси бўйлаб «Болалар дунёси» магазинига томон «Жигули» кетмоқда. Ҳайдовчи тўхташ кераклиги ҳақидаги талабларга бўйсунмаётир. Уни ушлаш чоралари кўрилсин!

Навбатчи қисмдан эфир тўлқинлари орқали таралган ташвишли хабар йўлларимиз осойишталигининг посбонлари ҳисобланган ГАИ ходимларини безовталантириб қўйди. «Болалар дунёси» магазини яқинида турган милиция катта лейтенанти Хотамбек Ирисқулов 1 Май ва Пушкин кўчалари чорраҳасида қатновни ёпиш тараддудини кўра бошлади. Бироқ чорраҳага катта тезликда яқинлашган «Жигули» ўтиб кетишга улгурди. Хотамбек кейинги постга вазиятни тушунтириб, ҳамроҳи билан машинада «Жигули»ни таъқиб қилишга тушди. Ленин ва Навоий кўчалари чорраҳасида ҳаракат тўхтатилгани учун тузоққа тушиб қолган «Жигули» ичидан икки киши чиқиб, ўзини, сердарахт хиёбонга урди. Яна бир неча дақиқа ўтса, улар ўзларини дам олаётган одамлар ичига уришлари ва изсиз ғойиб бўлишлари мумкин. Аммо Хотамбек ва унинг ёрдамчиси қочоқларнинг умидини чиппакка чиқаришди. Тергов давомида «Жигули» Бухородан олиб қочилгани, унинг рулидаги кимсалар бошқа жиноятлар ҳам содир қилгани аниқланди.

Умри деҳқончилик билан ўтаётган Рустам ака фарзандларини меҳнатга эътиқод руҳида тарбиялади. Хотамбек отасига эргашиб, кўз илғамас адирларга туташган пахтазорда не-не тонгларни оқартирмади. Кейинчалик оилада бошқачароқ чиққан Хотамбекда техникага ихлос уйғонди. Орзу уни Тошкентга етаклаб келди. Қийинчиликлар олдида чекинмаслик, меҳнатдан чўчимаслик бобида ота берган сабоқ шу ерда қўл келди. Кундузи ишлаш, кечқурун политехника институтида ўқишга куч топди. Диплом қўлига теккач, меҳнат коллективининг йўлланмаси билан ички ишлар органларида хизмат қилишга келди.

Оддий инспектроликдан ГАИ дивизион командири ўринбосари вазифасига кўтарилган Хотамбек Ирисқуловнинг элюрт олдидаги бурчини ўтаётганлиги ҳақидаги айрим лавҳаларни келтирдик. Берилган топшириқларни вақтида адо этишда, йўл ҳаракати қатнашчилари билан хушмуомала бўлишда, тинчимизни бузаётган кимсаларни фош этишда ҳормай-толмай меҳнат қилаётган Х. Ирисқуловга муваффақиятлар тилаймиз.

Яна гувоҳноманинг зарҳал сатрларига нигоҳ ташлаймиз. Бу сатрларда милиция катта лейтенанти Хотамбек Ирисқулов бурчини қандай ўтаётгани ёрқин акс этиб турибди.

Ғ. БОЛТАБОЕВ,
СССР Журналистлар союзининг аъзоси.

Меҳнатсиз даромадларга — йўл йўқ!

КИРАКАШЛАР

Давлат транспортидан ишлаб чиқариш мақсадидагина фойдаланиш кераклиги ҳақида кўп гапирилмоқда. Аммо шу оддий ҳақиқатни унутиб, меҳнатсиз даромад топишга уринаётган ҳайдовчилар ҳам орамизда йўқ эмас.

Фикримизни далиллар билан исботлайлик. Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги автобазасига қарашли «16—10 ТНО» рақамли «ГАЗ 24» машинаси ҳайдовчиси Забихулло Тўлаганов икки кишини Навоий кўчасидан Марказий универсал магазинигача 3 сўмга олиб келганида тўхтатилди. Шаҳар соғлиқни сақлаш Бош бошқармаси автобазасининг «62—03 ТНС» рақамли «Москвич 2140» машинаси Мурод Маликовга бириктилган. Кира қилиш унинг ҳам жони-дили. Қўйиб беришса кунни фақат «хожатбарорлик» билан кеч қилса!. М. Маликов ҳам «Москва» меҳмонхонаси яқинида мижозларни ўтказиб, «Юбилей» марказий спорт саройига етиб келганида узатилган 2 сўмдан юз ўгирмади.

«Тошкент» автостанциясига шу автобазага қарашли «78—51 ТНП» рақамли «Москвич — 412» машинаси келиб тўхтади. Кимгадир медицина ёрдами керак бўлгандир! Ахир, ҳаётда нималар бўлмайди дейсиз! Бироқ машинадан бақувват тўрт киши тушгани ва ҳайдовчи Евгений Бучинский пулни шоша-пиша чўнтакка солаётганини кўриб ҳайратланмасликнинг иложи йўқ. Бўлаётган воқеага холис баҳо берилса касал—ҳайдовчи Е. Бучинскийнинг ўзи эканлигини айтиш керак бўлади. Диагноз қўйиш учун узоққа боришнинг, малакали врач қидиришнинг ҳожати йўқ, Зеро ҳайдовчининг киракашлик дардига йўлиққани рўй-рост кўриниб турибди.

Шунингдек, министрлик автобазасининг ҳайдовчилари Наил Шмаков, Юрий Иванов, шаҳар соғлиқни сақлаш Бош бошқармаси автобазаси ҳайдовчиси Саидамир Файзиевлар ҳам давлат ишини бир четга йиғиштириб, махсус машиналардан ғаразли мақсадларда фойдаланаётган пайтларида ушландилар. Медиклар хизматида бўлган ҳайдовчилар киракашликка шу қадар одатланиб кетганларки, бу дард уларни дам олиш кунлари ҳам тинч қўймайди. «Тез ёрдам» махсус автобазаси ҳайдовчилари Анвар Эмиров, Обид Икромов шахсий машиналарида «таксичилик» касбини ўтаётганларида ушландилар. Бундан улар ишлайдиган автобазаларнинг раҳбарлари наҳотки бехабар бўлишса!

Ботир НОСИРОВ,
Тошкент шаҳар давлат автомобиль инспекцияси бошқармасининг бўлинма бошлиғи, милиция майори.

Йўл интизомни ёқтиради

Бепарволик панд берди

Йўл-транспорт ҳодисаларининг олдини олишда автомобилнинг техник ҳолати жуда катта роль ўйнайди. Шунинг учун йўлга отланган ҳар бир ҳайдовчи машинанинг техник жиҳатдан мутлақ созлигига эришиши мақсадга мувофиқдир. Айниқса, тормоз системаси, рул бошқармаси, ёритиш жиҳозлари бенуқсон ишлаши, шиналар ейилмаган бўлиши даркор.

Йил давомида рўй берган авариялар фикримизни исботлаб турибди. Автоҳаваскор Шукрулло Икромов вақти-вақти билан машинаси ҳолатини кўздан кечириб турмас экан. Бу нарса яқинда унга панд берди. Боткин кўчасида у бошқариб бораётган «Москвич»нинг рули ишламай қолди. Натижада машина йўлнинг бўшашини кутиб турган пиёда В. Пороховни уриб юборди. Товон суяги майдаланиб синган Пороховни касалхонага ётқизишга тўғри келди.

Келес автотранспорт корхонаси ҳайдовчиси Убайдулла Шариповга ҳам машина ғилдираги айланиб турса бўлди экан. Унинг бепарволиги хунук ҳодисага сабаб бўлди. У Шота Руставели ва Глинка кўчалари кесишган чорраҳада белгиланган жойдан ўтаётган пиёдаларни кўрди, Фақат орадаги масофа яқин қолгандагина тормоз тепкисини босди. Бироқ машина ҳаракатни давом эттириб, пиёдаларни уриб кетди. Натижада Инобат Собирова ва Гулнора Азимовалар тан жароҳати олишди. Текширишда тормоз суюқлиги оқиб кетгани учун «ГАЗ-24» тўхтамагани аниқланди.

Ўйлаймизки, бу ҳодисалар бошқа ҳайдовчиларга ҳам сабоқ бўлади.

А. АКБАРОВ.

Ҳар тўғрида

ЎЗИГА ЙЎЛ ОЧИБ

Будапешт кўчаларида ғалати тажриба ўтказилмоқда. Статистика маълумотлари шуни кўрсатмоқдаки, кунига 4,4 миллион йўловчиларни ташиётган Будапешт автобуслари маршрутларга ажратилган вақтнинг 15—20 процентини светофор олдида тўхтаб туриш билан йўқотмоқда.

Ҳаракатнинг муқобил оқимини таъминлаш мақсадида пойтахт транспорт корхонаси мутахассислари автобусларнинг бир қисмини инфрақизил нур-тарқатгичлар, билан жиҳозлашди. Агар чорраҳа пиёдалардан бўш бўлса, ҳайдовчи кўзга кўринмас нурни светофорга йўналтириб, яшил чироқни ёқтиради. Ҳисоб-китоблардан шу нарса сезилмоқдаки, шу усул билан маршрутга сарфланаётган вақтни ўртача 14 процентга камайтириш мумкин экан.

ШОВ-ШУВМИ ЁКИ КЎЗБЎЯМАЧИЛИКМИ?

Филиппинлик журналистларни яқинда янги конструкциядаги автомобилни синовдан ўтказишда қатнашишга таклиф этишди. Унинг ихтирочиси 52 ёшли инженер Д. Дигленинг айтишича, янги конструкциянинг ўзига хос томони шундаки, бензин автомобиль тезликни олгунга қадар керак, холос. Кейин эса машина двигатели сув билан ишлай бошлайди. Табиийки, журналистлар бунга ишонишмади. Шунда ихтирочи капотни очиб, қувурлар системаси орқали сув магнит майдонидан ўтаётганини, бакдан карбюторга тушаётганини ва у ерда «ишлай» бошлаганини кўрсатди. Дигле ихтиросининг сирини очишдан, унинг патентини сотишдан бош тортди. Бироқ истаган кишига 250 доллар эвазига машинасини ёнилғиси асосан сув бўлган системага ўтказиб беришга тайёр эканлигини билдирди.

Билимингизни синаб кўринг

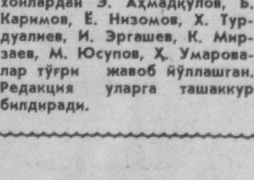

Кўрсатилган вазиятда енгил автомашина ҳайдовчиси йўл ҳаракати қоидасини бузганми?

●

«Тошкент оқшоми»нинг 1986 йил 18 сентябрь сонида берилган топшириққа оқшомхонлардан Э. Аҳмадқулов, Б. Каримов, Ё. Низомов, Х. Турдуалиев, И. Эргашев, К. Мирзаев, М. Юсупов, Ҳ. Умаровалар тўғри жавоб йўллашган. Редакция уларга ташаккур билдиради.

Гўзаллик машқда шаклланади.

Р. Шарипов фотоэтюди.

МАРЖОН ДАРАХТИ

Маржон дарахти ўлкамизнинг кўпчилик районларидаги боғларда, далаларда, кўчаларда ва хиёбонларда манзарали дарахт сифатида ўстирилади. У бўйи 2—7 метргача бўлган бута ёки кичик дарахт. Ёш новдалари яшил, қолганлари эса қўнғир-кулранг пўстлоқ билан қопланган. Барги 3—7 баргчадан ташкил топган тоқ патли мураккаб бўлиб, банди билан пояда кетма-кет ўрнашган. Барчаси калта бандли, чўзиқ тухумсимон, ўткир учли, нотекис аррасимон қиррали, устки томони тўқ яшил, пастки томони эса оч яшил бўлади. Гуллари сариқ-оқ қалқонсимон тўпгулни ҳосил қилади. Меваси— қора-бинафша рангда бўлиб, серсув, данакли ҳўл мевадир. Маржон дарахти май-июнь ойларида гуллайди, меваси август-сентябрда етилади.

Ўсимлик қийғос гуллаганида гул тўпламини йиғиб олиб, салқин ерда қуритилади ва сим ғалвирдан элаб, гул бандидан тозаланилади. Маржон дарахтининг гули таркибида сумбуцинигрин гликозиди, рутин, эфир мойи, хлороген, валериана, олма, сирка кислоталари ҳамда витамин С бор.

Илмий медицинада ўсимлик гулидан тайёрланган дамлама терлатувчи дори сифатида ҳамда баъзан ларингит, бронхит, грипп, буйрак, пешоб йўли ва асаб касалликларини даволашда қўлланилади. Маржон дарахтининг гули терлатувчи, ич юмшатадиган ва томоқ оғриқда ишлатиладиган чой-йиғмалар таркибига киради.

Боғ-томорқаларга маржон дарахти кўчатларидан ўтқазилса атроф-муҳитга чирой беради ва гул-мевасидан дори-дармон сифатида фойдаланилади.

Т. МАҲМУДОВ,
биолог.

Турмуш чорраҳаларида

ҒАЙРАТСИЗ ХОДИМНИНГ ҒИЙБАТИ

Ишхонамизга Қалбинисо исмли қиз ишга келди Ўзи ёш, эндигина институтни битирган. Кўриниши ёқимли, истараси иссиққина.

Гапнинг рости, табиат шу қизга келганда ўз саховатини ҳеч аяган эмас. Аммо унда бир нарса етишмайди. Бу — ғайрат!

Ёшгина нарсанинг уззукун бекор ўтириши жуда ярашиқсиз бўлар экан. Ишимиз шунақа, коллективнинг барча аъзолари у ёки бу нуқталардан бир-бири билан келишишга мажбур бўлади. Ачинарлиси эса, Қалбинисога келиб туташган ипларнинг барчасига тугун тушиб қолар, баъзан эса бу тугунни ечишнинг ҳеч иложи қолмасди. Дўстона эслатишлар, ҳазил-мутойиба билан «чимчилаб» олишларгина эмас, ҳатто ишлаб чиқариш кенгашидаги танбеҳлар ҳам уни ўзгартира олмади.

Бунинг устига у яхшигина ғийбатчи ҳам чиқиб қолди. Қарангки, энг фаол, ташаббускор ва билимдон ходимларимиздан Исо деган йигит уч кун кўринмади. Қалбинисо эса тезда уни бозорда кўрганини, «майда-чуйдаларга тўла сеткасини терлаб-пишиб кўтариб юрганини» атрофдагиларга яшин тезлигида «маълум қилди».

Ваҳоланки, Исо Фарғонага бориб у ерда келгуси ишларимизда асқотадиган талай ноёб материалларни олиб келди, уларни фондга топширди. Бу нарса Қалбинисони мулзам қилди. Шоирнинг қуйидаги мисралари унга сабоқ бўлмоғи керак:

Ёнар ўт мисоли ғийбатли сўзинг,
Оғиздан чиқарма — куярсан ўзинг.

Б. ТЎХЛИЕВ,
Ойбек номидаги Ўзбекистон халқлари тарихи музейининг илмий ходими.

Келинг, бир кулишайлик

ХАНДАЛАР

ОВҚАТ ВАҚТИДА

Луиза бобосига қараб: «Бобо»...»— деди.

Аммо бобоси унинг гапига қулоқ солмади.

— Овқат вақтида гапириш одобдан эмас, болам,— деб танбеҳ берди бобо.

Овқатдан кейин Бобо Луизадан сўради:

— Хўш, болам, боя менга нима демоқчи эдинг!

— Э, энди бунинг фойдаси йўқ, бобо. Сизнинг шўрвангизда пашша кўрган эдим. Уни сиз еб юбордингиз.

АЁЛЛАР ЎРТАСИДА

Метрода одам жуда кўп эди. Тўрт аёл ўриндиқда ўтирган бир эркакнинг олдида типпа-тик туришарди. Бир жаноб ҳурмат билан ўрнидан турди:

— Энг кексангизга жой бўшатдим, марҳамат ўтиринг, — деди у.

Бироқ тўрттала аёлнинг бирортаси ҳам ўтирмай, тик туришаверди.

ҲАСИСЛАР ХИЗМАТИДА

— Мен меъдам бузилишидан жуда кўп изтироб чекаман.

— Мен ҳам...

— Ундай бўлса, мен ҳозир иккаламиз учун докторга бораман, ҳақини ўртада иккаламиз тўлаймиз, бўптими!

КЎЙЛАК КАСАЛИ

— Кеча сизнинг хотинингизни кўрган эдим. Назаримда бир оз бетоброққа ўхшайди.

— И-е, ростан-а!

— Ҳа, бояқиш шундай кўп йўталардики, ҳамма унга қарарди.

— Э, шундай демайсизми, бунинг ҳеч ажабланадиган жойи йўқ, унинг одати шунақа, янги кўйлак кийган куни атайлаб йўталаверади.

ОЙНА ОЛДИДА

Қизини ойна олдида кўзлари юмуқ ҳолда кўрган она:

— Нима қиляпсан, Мария!— деб сўради.

— Ойнага қараб, қандай ухлашимни кўраяпман,— деди қизи.

ЁШ ДОКТОР

— Докторликка ҳали сиз ёшлик қиласиз-ку, жаноб.

— Ҳа, албатта шундай, мен фақатгина ёш болаларни даволайман-да...

Французчадан
Сайдиғани МУСАЕВ
таржимаси.

Редактор
Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА— 15/Х да **Спартак,** 16/Х да **Зебуннисо** (премьера), **Анна Каренина.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА —15/Х да **Ўғрини қароқчи урди,** 16/Х да **Ғариблар,** 17/Х да **Рўё.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 15/Х да **Паранжи сирлари,** 17/Х да **Узилган торлар.**

КИНО

15 ОКТЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«КИМ ВА ҚАНДАЙ»— **Санъат саройи** (16, 18.30, 20.40; телефон 44-21-34), **Нукус** (16, 18.30, 20.45), **Қозоғистон** (17, 18, 20.00; телефон 35-24-92).

«КОНДОРНИНГ УЧ КУНИ» — **Ватан** (18, 21.00; телефон 75-54-39).

«ВОНГ ХОНИМНИНГ СИРЛАРИ» — **Восток** (16, 18, 20, 21.30; телефон 91-14-61).

«РАҚСГА ТУШИШНИ ЎРГАН» — **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда).

«ОЧИНГ, ПОЛИЦИЯ!» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги** (тоқ соатларда).

«ҚАДИМИЙ РУСЬ»— **Искра** (17.15, 20.00).

«ҒАРОЙИБ МЎЪЖИЗА» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда).

«КИТ ҚОРНИДА» — **Чайка** (телефон 77-06-20).

«ҚАНОТЛАР ВА ЙЎЛЛАР»— **Москва** (телефон 33-05-91).

«НАҚ ЮРАГИГА» —**Тошкент Советининг 50 йиллиги** (телефон 78-47-25).

16 ОКТЯБРДА

«КИМ ВА ҚАНДАЙ» —**Санъат саройи** (10.30, 13, 16, 18.30, 20.40; телефон 44-21-34), **Ватан** (12, 15, 18, 21.00; телефон 75-54-39), **Қозоғистон** (12, 14, 15, 17, 18, 20.00; телефон 35-24-92), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

«ОЛТИН ЛАНГАР»ЛИК БАРМЕН»—**Нукус** (10.30, 12, 13.30, 15, 17, 19, 20.40), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда).

«ВОНГ ХОНИМНИНГ СИРЛАРИ» — **Восток** (10.30, 12, 14, 16, 18, 20, 21.30; телефон 91-14-61).

«ҚАДИМИЙ РУСЬ» — **Искра** (11.45, 14.30, 17.15, 20.00), **Лисунов номли** (11, 14, 17, 20.00; телефон 96-34-02).

«НАҚ ЮРАГИГА» — **Чайка** (телефон 77-06-20).

«КИТ ҚОРНИДА»— **Москва** (телефон 33-05-01).

«ҚАНОТЛАР ВА ЙЎЛЛАР» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги** (телефон 78-47-25).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА —**Тошкентда биринчи марта «ЙИРТҚИЧ ҲАЙВОНЛАР» аттракционининг гастроллари** (19.30),

◎◎◎ реклама ◎◎◎ эълонлар ◎◎◎ реклама ◎◎◎

«Вико» кўркам мебель

ТАКОМИЛЛАШГАН «ВИКО» МЕБЕЛЛАР ТЕРМАСИ ҲАР ТОМОНЛАМА ҚУЛАЙ.

У ҳар хил шкафлардан иборат: идиш-товоқлар, китоб, ички кийимлар ва чойшаблар, кийим-кечаклар қулай жойлашади.

Бундай стенка хонадонда жуда ҳам қулай: ҳар қандай хонанинг чиройини очади, унда ҳар бир буюм муносиб жойлашади: тортмалари сурилади, ён томонга суриладиган кенг ойнабандли чиройли безакланган.

«ВИКО» МЕБЕЛЛАР ТЕРМАСИНИ САМАРҚАНД МЕБЕЛЬ ФАБРИКАСИ ЧИҚАРМОҚДА.

Баркамол комплектлашган терма баҳоси 627 сўм, манзарали безакланган намунасининг баҳоси —648 сўм.

БУ МЕБЕЛЬ ТОШКЕНТ ШАҲРИ, ЮНУСОБОД МАССИВИ, 8-КВАРТАЛ, 39-УЙДА ЖОЙЛАШГАН «МЕБЕЛЬ» ФИРМА МАГАЗИНИДА СОТИЛМОҚДА.

«МЕБЕЛЛАР УЙИ» ФИРМА МАГАЗИНИ (телефон 24-87-45).

ОЛТИ ОЙДА ҚАСБ ЭГАЛЛАЙСИЗ

«ЎЗБЕКИСТОН» ФИРМА САВДО БИРЛАШМАСИ ҚОШИДАГИ КУРСДА СИЗ САНОАТ МОЛЛАРИ КИЧИК СОТУВЧИСИ ИХТИСОСЛИГИНИ ЭГАЛЛАЙСИЗ.

Курсда Тошкент шаҳрида доимий пропискаси бўлган 17 ёшдан 25 ёшгача, 10-синф ҳажмида маълумотли қизлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Ўқувчиларга ойига 52 сўмдан 62 сўмгача стипендия тўланади. Ўқиш вақти меҳнат стажига қўшилади.

Ёш мутахассислар бир йил ишлаб совет савдоси техникумининг кечки бўлимига имтиёзли шароитда киришлари мумкин.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак бўлади: паспорт, 10-синфни тугатганлиги тўғрисида аттестат, 3 та фотосурат (5х6 см).

Ўқишга кириш истагида бўлганлар қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: 700021, Тошкент шаҳри, Олмазор кўчаси, 67«а» уй, 11-қават, кадрлар бўлими (метронинг «Халқлар дўстлиги» станцияси Маълумотлар учун телефон 44-20-94).

«ЎЗБЕКИСТОН» ФИРМА САВДО БИРЛАШМАСИ.

«ВИТА»— ТАКОМИЛЛАШГАН ПАСТА

«ВИТА» КИР ЮВИШ ПАСТАСИ ТАКОМИЛЛАШГАН БЎЛИБ, БУЮМЛАРДАГИ ЭЛЕКТРОСТАТИК ЧИРСИЛЛАШНИ ЙЎҚОТАДИ. АЙНИҚСА ЖУН ВА СИНТЕТИК БУЮМЛАРДАГИ БУ ҲОЛАТ БАРТАРАФ БЎЛАДИ.

«ВИТА» дезинфекциялаш хусусиятига эга бўлиб, ошхона идишлари, чойшаб ва сочиқларни яхши тоза қилади. Унинг юқори даражада кир ювиш моддалари ҳар қандай доғларни осон кетказади. Қўлда ва машинада кир ювишга мўлжалланган.

Бу паста ванна, раковина ва полларни дезинфекция қилиш мақсадида ҳам ишлатилади.

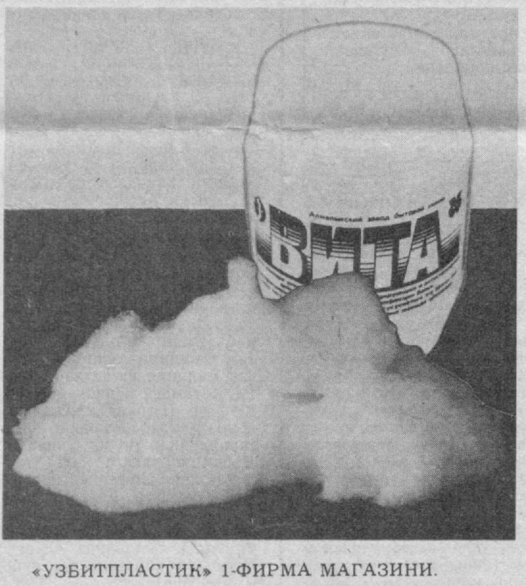

«УЗБИТПЛАСТИК» 1-ФИРМА МАГАЗИНИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ.

ЮТУҚЛИ ОМОНАТЛАР ОМОНАТ ҚАССАЛАРИГА

Урганч шаҳрида 1986 йил 9 октябрда бўлиб ўтган ютуқли омонатлар бўйича ўтказилган

88-ЮТУҚЛАР
ТИРАЖИНИНГ
РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Ўзбекистон ССРнинг барча омонат кассаларидаги ютуқли омонатлар бўйича қуйидаги счёт номерларига ютуқлар чиқди.

Счёт номерлари	ютуқ миқдори (омонатнинг ўртача суммасига процент ҳисобида)
А-019	25
А-053	100
А-093	100
А-128	25
А-169	25
А-232	25
А-265	25
А-301	25
А-356	50
А-396	25
А-415	200
А-454	25
А-494	25
А-537	25
А-595	25
А-632	50
А-645	25
А-706	25
А-730	25
А-799	25
А-808	25
А-862	25
А-917	25
А-928	25
А-971	25

Счёт сонлари мингдан ортиқ бўлган омонат кассаларида кейинги барча минг рақамли сонлардаги ўша счёт номерлари ҳам ютди, масалан №№ А-1019, А-2019, А-3019 ва ҳоказолар, шунингдек А-1053, А-2053, А-3053 ва ҳоказолар.

Тираж комиссиясининг раиси — М. Ф. ИСАЕВА.
Масъул секретарь — М. Х. ЙЎЛДОШЕВА.

Урганч шаҳрида 1986 йил 9 октябрда бўлиб ўтган пул-буюм ютуқли омонатлар бўйича ўтказилган

6-ЮТУҚЛАР
ТИРАЖИНИНГ
РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Ўзбекистон ССРнинг барча омонат кассаларидаги пул-буюм ютуқли омонатлар бўйича қуйидаги счёт номерларига ютуқлар чиқди.

Счёт номерлари	ютуқ миқдори (омонатнинг ўртача суммасига процент ҳисобида)
В-038	25
В-040	25
В-119	25
В-137	25
В-191	25
В-225	200
В-252	25
В-294	25
В-326	25
В-371	50
В-432	25
В-478	25
В-506	100
В-530	25
В-576	25
В-613	100
В-674	25
В-691	25
В-751	25
В-794	25
В-822	25
В-866	50
В-896	25
В-922	25
В-973	25

Счёт сонлари 1000 дан ортиқ бўлган омонат кассаларида кейинги барча минг рақамли сонлардаги ўша счёт номерлари ҳам ютди, масалан №№ В-1038, В-2038, В-3038 ва ҳоказолар, шунингдек, В-1137, В-2137, В-3137 ва ҳоказолар.

Тираж комиссиясининг раиси — М. Ф. ИСАЕВА.
Масъул секретарь — М. Х. ЙЎЛДОШЕВА.

«ПАХТАКОР»
МАРКАЗИЙ
СТАДИОНИДА

17 ОКТЯБРЬ

СОАТ 19.00 ДА

СССР Биринчилиги учун «ПАХТАКОР» (Тошкент» —«СПАРТАК» (Оржоникидзе)

командалари ўртасида

ФУТБОЛ

Билетлар сотилмоқда.

Тошкент шаҳар, Собир Раҳимов районидаги 24-ўрта мактаб томонидан **Комилов Бахтиёр Рустамович** номига берилган 039921 номерли йўқолган

САККИЗИНЧИ СИНФНИ ТУГАТГАНЛИГИ ТЎҒРИСИДАГИ ГУВОҲНОМА

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ХАЛҚҚА — ХИЗМАТ

ТУРЛИ ХИЛ ВА ЖУДА МУҲИМ ХИЗМАТЛАР

Заргарлик буюмларининг шошилинч ва оддий ремонти;
Заргарлик буюмларини буюртмаларга кўра тайёрлаш, миллий, духовой, торли, электр музика асбоблари ремонти;
ҳамма марка ва системалардаги соатлар ремонти; кофе янчгич, ошхона комбайнлар, дазмоллар, миксерлар;
фенлар, соко-вижималкалар, электробигудилар, вентиляторлар, насослар, электр арралар ва шу каби бошқа электр асбоб-ускуналари ремонти.
микрокалькуляторлар ремонти;
кинофотоаппаратуралар ремонти.
Тўқиш, тикиш ва кир ювиш машиналари, пилесослар ремонти.
Магазиндан янги харид қилинган холодильникларни уйга бориб ўрнатиш ва гарантия бўйича ремонт қилиб бериш — бепул.

Холодильникларнинг гарантия муддати ўтгандан кейинги ремонти. Исталган моделдаги холодильникларга абонемент хизмати кўрсатиши учун шартнома тузиш мумкин: бир йилга 12 сўм; ундан сўнг қайта шартнома тузилгач эса йилига 9 сўм.

Ўймакорлик ишлари — ҳамма буюмларга дасхат битиш; вазалар, радиоприёмниклар, магнитофонлар, соатлар ва ҳоказолар.

БИЗНИНГ ПУНКТЛАРИМИЗ ШАҲАРНИНГ ҲАММА РАЙОНЛАРИДА ЖОЙЛАШГАН. ШУ ЕРНИНГ ЎЗИДА СИЗ МУРАККАБ РЎЗҒОР ТЕХНИКАСИ РЕМОНТИГА БУЮРТМА ҲАМ БЕРИШИНГИЗ МУМКИН.

Диспетчерлик хизмати телефонлари: 77-05-79; 77-14-72, 91-05-32.

ЛЕНИН РАЙОНИ — Мунис кўчаси, 15-уй. (Маиший хизмат уйи). Телефон 90-78-51.
КУЙБИШЕВ РАЙОНИ — М. Горький проспекти, 87-уй, «Маиший хизмат уйи». Телефон 62-18-36.
СЕРГЕЛИ РАЙОНИ— Спутник, 5-квартал, 21-уй. Телефон 58 76-56.
АКМАЛ ИКРОМОВ РАЙОНИ — Турсунқулов кўчаси, 23«а» уй. «Маиший хизмат уйи». Телефон 74-51-50.
КИРОВ РАЙОНИ — Тимирязев кўчаси, «Узбексельмаш» заводи ётоқхонаси. Телефон 35-28-48.

ҲАМЗА РАЙОНИ — Шолохов кўчаси, 41-уй. Телефон 96-84-51.
ЧИЛОНЗОР РАЙОНИ — К. Ёрматов кўчаси, 4-уй, «Север» фабрикаси. Телефон 77-14-72.
СОБИР РАҲИМОВ РАЙОНИ— Қорақамиш 2/1, савдо маркази. Телефон 46-58-64.

ОКТЯБРЬ РАЙОНИ — Марказ-14, ЎзССР 50 йиллиги кўчаси, 23-уй «Ганга» магазини. Телефон 44-63-20.

ФРУНЗЕ РАЙОНИ — Б. Хмельницкий кўчаси, 85-уй.

ГАРАНТИЯ ХИЗМАТИ — Олмазор кўчаси, 14-уй. Телефонлар: 45-77-50, 45-77-57. Техника хизмати кўрсатиш —Стародубцев кўчаси, 116- уй. Телефон 55-90-54.

Агарда сизда хизмат кўрсатиш бўйича биронта савол ёки фикр-мулоҳаза туғилса қуйидаги телефонлар орқали маъмуриятга хабар қилишингизни сўраймиз: 91-18-93, 91-19-54.

«ТЕХСЛОЖБИТПРИБОР» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

УЛЬЯНОВСК АВИАЦИЯ САНОАТ КОМПЛЕКСИДА ИШЛАШ УЧУН ҲАР ХИЛ ИХТИСОСДАГИ ИШЧИЛАР.
Малакали ишчилар ишдан бўшамай ўтиш йўли билан ишга жойлашишлари мумкин.

Ишдан бўшамай ишга ўтганларга бир вақтнинг ўзида нафақа, ишчи ва унинг оиласи аъзоларига сарфланган йўл ҳақи, буюмларни олиб кетиш учун бўладиган харажатлар, йўлда харажат қилиш учун суткалик пули тўланади. Таъриф ставкасидан келиб чиқиб яна ишга ўтишга тайёргарлик кўриш ва янги жойда ўрнашиб олиши учун кетган вақтга иш ҳақи тўланади (6 кундан ошмаслиги керак).

Саноат комплексига келгандан сўнг яхши жиҳозланган ётоқхона билан таъминланадилар. Турар жой (хона) вақтинча яшаб туриш учун ҳужжатлар расмийлаштирилган кундан бошлаб 3—12 ой мобайнида берилади, квартира эса навбати билан 5 йил ичида ажратилади.

Заводдаги касбга эга бўлмаганлар тармоқ корхоналарида, бўлинмаларида ва техника билим юртларида 6-9 ой ўқиб касб эгаллашлари мумкин.

КОМПЛЕКС МАКТАБГАЧА ЁШДАГИ БОЛАЛАР УЧУН МУАССАСАЛАРГА, ХИЗМАТ ТРАНСПОРТИГА, ДАМ ОЛИШ ЗОНАСИГА ЭГА.

Справкалар ва ишга йўлланмалар олиш учун қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 6-хона, Ульяновск авиация саноат комплекси вакилига.

Тошкент педагогика институти томонидан **Жонниқулова Шарифа** номига берилган 284945 номерли йўқолган

ДИПЛОМ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Бутуниттифоқ Енгил саноат раҳбар ходимлари ва мутахассислари малака ошириш институтининг Тошкент филиалига IV кварталда ёнилғи-мойлаш материаллари олиш учун берилган йўқолган

УЧБУРЧАКЛИ ПЕЧАТЬ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Ҳамза район давлат страхование инспекциясига берилган 201-форма АЕ серия 328831 номерли, 200-форма ЕА серия 872288 номерли, 25-форма ЛА серия 025761 номерли квитанцияларнинг йўқолган

ТОЗА БЛАНКАЛАРИ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
[«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»] —орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши — 32-55-37, 32-53-83; саноат ва қурилиш — 32-57-84; шаҳар хўжалиги ва транспорт — 32-55-39; фан ва маданият — 32-53-10; ахборот ва спорт — 33-28-95, 32-55-32; хатлар — 33-29-70; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66; эълонлар бўлими — 33-81-42.

Р09058. Газета якшанбадан ташқари ҳар куни, бир йилда 300 марта чиқади. Тиражи — 50.381. Б— 2109. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.